

Brașovi Lánok

Ára 5 lei

Péniek
1931 * október 2

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

225. szám
XXXVII. évtolva

Ára 5 lei

A JANUS-ARCU MINISZTER

Iráta:
Tanódy Endre

A betegszoba lankadó melegén áthúz az üdítő hideg egészséges áramlása. Kinyílt az ajtó és belépett a doktor óacsi. Frissen borotvált arcáról szikrázva sugárzik az életerő biztonsága, határozott tekintetében a biztos gyógyulás ígérete, tulmosdatott kezének érintése delejes és hangja csodálatos. Ebben a hangban olyasmi van, hogy a beteg tulajdonképpen már meg is gyógyult, csak éppen ő maga még nem tud róla. Ez a személyes varázs ellenállhatatlan és a hatása rögtönös — a betegre. De hát a betegségre?

Argetoianu legutóbbi konzultációja a nagybetegek közgazdaság ágya mellett mesterműve a csodadoktorság művészetének. Lenyűgöző az első pillanatra és érdekes és érdemes volt lemérni, hogy az illúziók mérge milyen gyorsan ivódik be a közöleménybe és milyen heves ütemben csapódik is ki belőle.

Nem szabad feledni, hogy az egész dolog még csak egy hetes és már nyomtalanul elpárolgott. Az ajtó bezárult a doktor után és reménytelen lázáltnak forrósága ismét előnti a betegszobát.

Hogyan is volt csak?

Benezetésül egy kis vidám, ötletes elemfuttatás az angol font első kritikus óráiról. A doktorbácsi elvezetesen elbeszélget a szomszédbeli újdonságokról és míg hallgatja, a betegnek eszébe sem jut a maga bajára gondolni. Ez a kis bevezetés olyan arányban áll a konzultáció tulajdonképpeni tárgyához, hogy a bukaresti lap keskeny hasábjain a zórákzó és tanulságos összefoglalás háromszáznál is többet tesz ki, míg például a mezőgazdasági adósságok átalakításáról csak negyvenhárom. Körülbelül ebben az arányban érdekel bennünket az angol font, az amerikai költségvetés deficitje, a francia kereskedelmi mérleg passzív oldala és a napoleoni háborúk alatti leállítás a készleteknek egy részét és a saját sorvasztó adósságainak megkönnyítése másrészt.

És miközben a beszélgetés jóízű elemességei — mintha röszetűz pattogna hozzá — érlelik az optimizmus és bizalom lelki összetevőit, átfordul a szó az ország aktuális gazdasági és pénzügyi problémáira, azaz magára a betegségre. A doktorbácsi a világ legtermészetesebb és legbiztosabb hangnemében elmondja, hogy három dolgot fogunk csinálni: — egy huszonötmilliárdra leszűllított költségvetést, egy külföldi kölcsönt és a mezőgazdasági adósságok átalakítását.

Van a bátorságnak, az elszántságnak és határozottságnak olyan foka, amely legyőzhetetlenebb tesz, mert föl sem merül az ellenállásnak még a gondolata sen.

Jut-e valami ellenvetés valakinek az eszébe, mikor például szószerint ezt olvassa: „Költségvetésünk tehát huszonöt milliárd lesz, hozzáadva azt a milliárdot, amit a szeszmonopólium fog hozni”. Egy mondat, amely mindent elintéz, megmond és lezár.

Hát ez: „A multak likvidálására még egy utolsó kölcsönrre lesz szükségünk, amelyet meg fogunk kölni”.

Kinek jut eszébe, hogy huszonöt milliárd nem elég államadóssági kamatra, hadseregére és miniszteri fizetésekre — szóval a legnélkülözhetetlenebbre, amik nélkül az ország fenn nem állhat és nem pirágozhat? Kinek jut eszébe egyáltalán valami? Ki tud számolni ezek után?

Mert úgy is lehetne, hogy a külföldi tartozások kamatai a monopol-jövedelmekből telnek ki, de ezek ismét befolyának az általános költségvetés jövedelmeibe, ha nem a rovatok, de mindenesetre a valóság szerint.

És miközben reménykedve fügarasztjuk tekintetünket a huszonötmilliárdos költségvetésre, kinek jut eszébe, hogy ez a háromvált mütét egyet jelent a gazdasági élet utolsó szikráinak a kioltásával, mert honnan áradion még valami meleg ebben

a megdermedt országban, ha nem az állam kályhájából, amelybe minden éghető anyag belegyömöszölődött?

A szuggesztió hatása alatt mosolyogva megyünk a kés alá, a halál elé.

És kinek támad ebben a beteljesítő hangulatban a legkisebb aggálya, hogy a külföldi kölcsön nem csak föl lesz véve, hanem meg is lesz adva? És hogyan lenne megadva, mikor a legközelebbi esedékes szelvényei a külföldi kölcsöníknék, nemcsak hogy ki lesznek fizetve, hanem már ki is vannak egyenlítve.

És kinek jutna eszébe ilyenkor a lej stabilitásában kételkedni, ami különben már a bevezető tereferében is a legmegnyugtatóbban lett megoldva magunk között.

De a legelragadóbb és legmegősztegetőbb a mezőgazdasági adósságok sejezete. Ilyen mesélő hangon felnőtt betegemberrel sem beszélnek, így a beteg gyermeknek szokás gügyögni.

Hogy majd, ha szép tapaszt lesz... a minek a pénzügyek kevésbé érdekesek, mint a kikötés, hogy ha majd „fölvizsgáljuk a mezőgazdák adósságait, amit én föltétlenül szükségesnek tartok”, — mondja az aranyos doktorbácsi. Meglesz-e ez tapaszt, mikor a lomb kihajt, illetve megkezdik-e tapasztig

ezt a revíziót, kérdezné valaki, ha nem állana az éter-szuggesztió átvitele alatt.

Hogy majd édes gyümölcsöt eszünk a fájáról... azaz öt éven át a tulajdonos csak három és fél százalék kamatot fog fizetni, ötöt az állam fizet. Jut-e abba a pillanatban, amikor és amíg ezt olvassa valakinek az eszébe, hogy ez a bőkezű, kamatozálló állam azonos azzal, amely az elmúlt július hóra még nem fizette ki a csendőreit és fokozatosan lefelé nem fizette a kevésbé fontos szerepeit?

Lehetetlen, aminthogy mindaddig, míg a varázs tart, ugyancsak nehéz a tudatára ébredni, hogy a nagy orvoslás mindhárom pontja el fog maradni, nem lesz megvalósítható és még az is kétséges, hogy lesz-e mód látszatokat vetíteni a közölemény szemébe a valóságok helyére.

Ma már, nyolc nap után nem érdekesek ezek a bejelentések és nincs már mit megbeszélni rajtuk. Ma már csak a tömeglelektani eredmény érdekes, aminthogy a jövő politikája mindjobban a tömegélet, a tömeghatás és a tömegreakció sürűiben lesz kénytelen utat keresni. Érdekes tehát, hogy az ilyen egészen merész támadás a tömegek józan ítéllete ellen, akármennyire szédít is az első pillanatokban, ugyanolyan hirtelen és egészen nyomtalanul törölődik ki a köztudatból, még akkor is, ha a támadást egy Argetoianu vágású ember bátorsága intézi.

A gyors ébredés első kérdése, hogy ha lenne is mindez, mikor lesz? Holnapután? De az adóárverés holnapra van kitűzve és a váltóperben beadott alaptalan kifogások tárgyalására a jövő hétre

van tárgyalás kitűzve. Ez az avatottaknak még átfut az agyán a gondolat és ajkán a mosoly, hogy ez a kormányzat az új ütem „ritmul nou” kormányának nevezte el magát. És a további kérdések gyorsan és egymásután, hogy kik és kik által akarnak itt rendet teremteni, az első és általános feltételét annak, hogy ezekből a nagyralátó tervek közül bármilyen valószínűsíthassanak?

De a föltoluló kérdések fölé fölkiúzd magát minden ajakra a legfőbb kérdés — föl vannak-e készülve és hogyan arra a biztos esetre, hogy ez a program megvalósítatlan marad, hogy a doktorbácsi biztatásai nem válnak be.

Mert ez a be nem teljesülés, ez a továbbvergődés és az egyetemes leállás, ez szintén program és pedig a reális program ez, mert ez van és lesz. Ehez a programhoz is kell miniszter, csak hogy nem a pénzügyminiszterre, hanem a belügyminiszterre, akiért szerencsére a szomszédig sem kell menni, mert ott van benne ugyanabban a személyben, az Argetoianu személyében.

A belügyminiszter ur feladata lesz a belső rendre felügyelni, mikor majd a tömegek megbizonyosodnak róla, hogy a közterhek súlya nem enyhül és az adósságok véglegesülnek és megpecsételik az örökös rabszolgaság, a soha fel nem szabadulás berendezkedését. Felügyelni, mert a polgári szabadság intézményeivel fenntartott rabszolgasághoz is kellene felügyelő és mert felügyelet nélkül csak gazdaságilag is felszabadított emberek élhetnek.

Biztosra lehet jósolni, hogy a belügyminiszteri fej sokkal leleményesebb lesz, mint a pénzügyminiszteri.

Ötvenmillió kölcsönt vett fel a földmivelésügyi miniszter az exportprémiumok fedezésére

Jelenlős mérlemben csökkent a buzaexport

Bukarest, szeptember 10.

Az utóbbi időben meglehetősen sok panaszz hangzott el a gabonaexportőrök körében amiatt, hogy az exportprémiumokat nem fizetik ki rendesen.

Minthogy a prémiumok körüli anomáliák nem szűntek meg, az exportőrök mérsékeltek tevékenységüket, amire egyeb-

ként is megvolt az okuk, miután a nemzetközi pénzhelyzet amugy sem kedvez valami nagyon a gabonaexportnak.

Amint most értesülünk, a prémiumok kifizetése körül azért voltak nehézségek, mivel a földmivelésügyi miniszteriumnak kifogyott az alapja és nem volt pénze a prémiumok kifizetésére. A miniszterium

most úgy oldotta meg a helyzetet, hogy a Letéti Pénztártól 50 millió lej kölcsönt vett fel, három hónapra, hogy az exportprémiumokat tovább folyósíthassa.

Az 50 milliót a miniszterium a kenyérbélyegből befolyó összegekből fogja a három hónap leteltével visszafizetni a Letéti Pénztárnak.

A nemzeti-parasztpárt döntőfontosságú értekezletet tartott Kolozsváron

Maniu megmaradt elhatározása mellett

Tárgyalás alá kerül Boila alkotmányterve is

Bukarest, szeptember 30

A nemzeti-parasztpárt kolozsvári vezetősége kedden értekezletet tartott, amelynek az adott súlyosabb jelentőséget, hogy megjelent rajta Maniu Gyula is, sőt Bukarestből Kolozsvárra utaztak ebből az alkalomból Madgearu és Mihalache is. Az értekezletről a pártvezetőség szerdán hivatalos nyilatkozatot adott ki, közölve ebben azt, hogy nem hivatalos jellegű gyűlésről, hanem mindössze megbeszélésről van szó, a tanácskozáshoz fűződött messzebbmenő kombinációk tehát nem indokoltak.

A kiadott hivatalos nyilatkozat ellenére a kolozsvári politikai körökben erősen tartja magát az a hír,

hogy a keddi „megbeszélés” már csak

tárgyánál fogva is súlyos jelentőségű eseménye volt a belpolitikai életnek.

A megjelentek ugyanis beható tárgyalásokat folytattak többek között a párt reorganizációjáról is, amelynek során

erőteljes rostálást fognak alkalmazni, hogy megtisztíthassák a pártot az oda nem való emberektől.

Ezen kívül azonban komoly formában került szóba Boila Romulus új alkotmánytervezetének a kérdése is, amely akkora vihart kavart a bukaresti sajtóban, a tervezet szövege nem kisebb egyéniség volt, mint Vajda Sádor volt miniszterelnök és belügyminiszter. Mind jel arra vall, hogy a tanácskozásnak ez a része nem a legegységesebb hangulatban folyt le. Erre mutat az is, hogy

a Boila-ügyben a határozathozatalt egy későbbi értekezletre halasztották.

A további tárgyalások során Madgearu és Mihalache egyenes kérdést intéztek Maniuhoz, hogy

vállalja-e újra az elnöki méltóságot, vagy nem, mert az elnöki szék betöltése most már halaszthatatlanná vált.

Maniu ismételt kijelentette, hogy kitart eredeti álláspontja mellett a Mihalachet ajánlja maga helyett az elnöki székbe.

Aztán Vajda sérelmezte Junian magatartását, akinek a viselkedése mélyen megalázó az erdélyiekre. Madgearunak viszont a chemaristákra volt panasza. Madgearu és Mihalache este utaztak vissza Bukarestbe a chemaristák elnökének, Tilcanak a kíséretében.

ARISZTID,

egy elmaradt világszenzáció

Bukarest, szeptember 30.

Ha az események valamivel kedvezőbben játszanak össze, akkor most példátlan szenzációról számolhatnánk be Önnek.

Szerencsére azonban, mondjuk keserű ujságírói paradoxonnal, az események nem öhajtoztak kedvezően összejátszani. Blank Arisztid, akiről e cikk szól, nem mondott le. Sőt valószínű, hogy egyáltalában nem is szándékozott lemondani.

Ezt már tegnap is sejtettem. Lapzártá előtt telefonon felhívtam Arisztid lakását, egy kedves nő hang jelentkezett s megkérdezte, mit öhajtoztak? Hogy lássák, nem kárörvendő ellenség, vagy pikantériára éhes riporter, hanem részvevő és barátságos lélek vagyok, némi megdöbbenéssel s valamennyire reszketeg orgánumon megérdeklődtem, vajjon, igen tisztelt asszonyom, mi az igazság abból, hogy az elnök ur lemondott?

A hölgy, a vonal tulsó ségén, egy percig hallgatott. Nagy gyakorlatom van, azonnal tisztában voltam azzal, hogy a kagylót Arisztid felesége tartja kezében, aki most elkábult a lemondás hírével, melyről eddig még nem hallott semmit. Elkábult, mert, ha nem is hallott felőle, azért igaz lehet, hiszen könnyen megtörténhetik, hogy Arisztid, mint föltétlen gavallér és gyöngéd férj, eltitkolta előtte e drámai fordulatot.

Tehát hallgatott, sáppadtan és haljós sejtelmekkel. Azután elhalálon belesuttogta a kagylóba, hogy várjak, a választ néhány másodperc múlva megkapom.

Ugy sejttem, átment a másik szobába, ahol Blank ebéd utáni álmát aludta, finoman és busan megrázta Arisztid vállát s így szólt: — Tudok mindent. . . Arisztid, én erős vagyok... ne titkolódz előttem...

Kétségtelenül, Blank szemei előtt elsötétedhetett a világ. Magam is ájulatra emélek, ha valaki ilyet mondana nekem. Hogy tud mindent. Mikor az ember igyekszik tökéletes gentleman maradni.

Ezek azok a pillanatok, amikor képzeletben már fejetelejn táncol előtünk — mármint a szerencsétlen férfitársadalom előtt — a házi békének nevezett kényszeregyezés. Ó, mily drámai is az a perc, amikor ők bejelentik, hogy tudnak mindent. A szerencsétlen, akiről tudnak mindent, az idő megmérhetetlenül parányi részecskéje alatt dantei mélységekbe zuhan alá s e mélységek kinjaihoz képest igazán nevelésesen gyenge az a fantázia, mely a poklokat egyszerű öröktűzzel butorozta ki.

Ugy sejttem tehát, hogy Blank szemei előtt is elsötétedett a világ.

— Arisztid, én tudom... Arisztid, te lemondottál...

Ah! Egy fölényes, büszke, diadalmas, boldog ah! Hát csak erről van szó? Hogy ő lemondott? Bagatell! Ah!

— Hát ezt honnan veszed, kedves? — Kérlek, egy ujságíró hívott fel telefonon... felvilágosításokat kér... — Ujságíró?

A szemei felvillámlanak. Nem szereti az ujságírokat. Ki nem állhatja őket. Ebben a tekintetben rokon Ferencz Józseffel.

— Ujságíró?... Küldjed a fenébe... Még hallom, hogy a tulparton valaki ingerülten lecsapja a telefonkagylót. Még csak azt sem mondja, hogy jónapot. Egyszerűen farképnél hagy. Enged várni. Leshetnék a feleltre itéletnapig is.

Persze, azért tisztán áll előttem a dolog. Mármint az, hogy nem mondott le.

Mert, ha valóban lemondott volna, akkor föltétlenül felel valamit. Ellenzéki politikusok és bukott pénzemberek mindig készségesen állanak a rendelkezésünkre. Ön, aki messze el emberektől és dolgoktól, természetesen azt hiszi, hogy valami egészen különleges dolog lehet a hon nagyjával érintkezni. Jóllehet semmiség az egész. Telefonon felhívom az Athene szallodát. Halló, Lupu doktor ur beszél? Alázatos szolgálja, doktor ur... mikor beszélhetnék egy kicsit? S egy félóra múlva kész a legnagyobb szenzáció. Utközben betérek még Pop Csicsóhoz, örül, hogy jövök. Ni, a másik oldalon Mihalache. Bon zsur, domnule Minisztrul Cse nou?

Egy félór mulva, ha hatalomra kerülnek, nem lehet hozzájuk férközni.

Most például Jorgával vagy Argetoianuval képtelenség beszélni. Igaz, nem tulságosan szaladok utánuk, de azért tiz Madgearu-nyilatkozatot adok egy Argetoianuért. Vagy husz Joanitescut egyetlen Jorgáért

Hat hónap múlva pedig, mikorra megbukik, egy két és félórás Jorgát odaadok egyetlen percnyi Ducáért vagy Lupuért.

Aki ellenzékben van, vagy rosszul áll a szénája, az beszél, mint a vízfolyás. Viszont, aki bent ül a nyeregben, az füttyöl a nyilvánosságra.

Tehát nyilvánvaló, hogy nem mondott le. Mármint Arisztid.

Pedig tessék elképzelni, milyen példátlan szenzáció lenne. Plakátbetűkkel kellene kieszdeni az eseményt. Mert előgre Blank a Marmarosch-bank elnöke. Nagy dolog volt, amikor Mantu lemondott az elnökségről. Pedig hát semmiség volt az! Legfeljebb jön más elnök. Viszont, ha Blank mond le, akkor ez azt jelentené, hogy a Marmarosch is elvesztette hegemoniáját. A Marmarosch pedig egész Romániát jelenti. Mindent, ami itt gazdaság, élet, párkerítés, hitel, üzletbiztonság, termelés. A fontválság, legalább is a mi szémszögünk, kismiska egy ilyen lemondáshoz képest.

Hogy jobban megértessem a dolgot, mint ujságíró, tiz Mantu-lemondást és négy kormányválságot, meg egy tisztá választást adok Arisztid egyetlen visszaponulását.

Viszont mint loyális állampolgár, örömmel szegezem le, hogy a lemondás rémhíréből egyetlen szó sem igaz. A piac erős és bizakodó. Nem történt semmi sem.

Csak egy álhir repült világgá.

Megnyugodhatnak. Arisztid oly határozottsággal dobott ki, oly tapintatlanul utasított vissza, annyira eszeágbán sincs szóba állani velem, hogy a veszély ki van zárva.

Amig Önök azt látják, hogy Blank néma megvetéssel füttyöl reám, addig békén pihenhetek párnáikon.

Isten őrizze edes mindnyájunkat attól, hogy Arisztid egyszer barátságosan elbeszélgessem velem.

Pedig élmény lenne ezzel a kétségtelenül

Komoly konkurrencia a pénzverdének

Óránként 100 ezer darab hamis 20 lejest gyártott egy kolozsvári gombgyáros

A hamisítványt nem lehet az igaztól megkülönböztetni

Kolozsvár, szeptember 30.

A kolozsvári sziguranca néhány héttel ezelőtt megállapította, hogy különösen a kolozsvári piacon, de már a vidéken is nagymennyiségű hamis 20 lejes van forgalomban. A hamisított érmek egyébként annyira sikerültek, hogy még a legavatottabb szem is csak alig vesz észre különbséget köztük és a valódiak között.

A nyomozás nagy titokban, de széles apparátussal indult és aránylag rövid idő alatt eredményhez is vezetett. A sziguranca letartóztatta Zimmermann Emil állítólagos kézelőgomb-gyárost, akinél megtalálta a pénzhamisító masinát is.

A megtalált és lefoglalt gép a pénzcsinálási technika valóságos remeke.

Rövid egy óra leforgása alatt 100 ezer lej értékű hamis 20 lejest öntött s készítményei semmivel sem voltak kevesebb értékűek, mint a valódi 20 lejesek. Zimmermann ugyanis ugyanabból a gyár-

titúnó férftuval kellemes viszonyban lenni.

Volt egy barátja, párisi író. Néhány évvel ezelőtt beküldötte Arisztidnek legutolsó könyve egy példányát. Az első oldalra odafirkantotta: — A legnemesebb Maecenásnak... a szerző.

Erre Arisztid is visszaküldött az írónak egy könyvet. Ő is ráfirkantott valamit az első oldalra: — A legnemesebb szerzőnek... a Maecenás.

Ebben a könyvben a fenti négy szón kívül nem volt egyetlen betű sem. Csupa szintiszta lapból állott. Ellenben minden oldalra rá volt ragasztva egy tizdolláros bankjegy.

Hogy el tudnék én Arisztid műveiben mérülni.

Különösen így, hónap vége felé. Nem kellene testes munka legyen. Egy szerény röpirattal is beérném. Egy három-négy oldalas tanulmánnyal. Lejben is elfogadnám.

Tudom becsülni a hazai irodalmat. Mit nekem a devizal

En Arisztidnek már csak ezért is megbocsátok sok mindent, mert művészlélek.

Pedig hagyományos ujságírói vonás, hogy a sajtó nem szereti azt, aki nem szereti a sajtót. Ferencz József, akit előbb már említettem, kitűnő példa erre. Amikor a néhai császár (királyi minőségében) egyszer régen bevonult Pestre, az ujságírók a Nemzeti Színháznál átbujtak a kötélkordonon és úgy lesték a parádét.

Az uralkodó Boda Dezsővel, a pesti főkapitánnyal ült az első hintón. Amikor a színházhoz érkeztek, a császár rásandított az ujságírókra, majd odafordult Bodához: — Ezek kik?

— Ujságírók, Felség!

— Ezeket innen el!

A sajtó ezt sohasem felejtette el. S amikor tizenegyházy évvel ezelőtt a nagy összeom-

lás elseperte a Habsburgokat, Lakatos László felejtethetetlen vezércikkét írt róluk.

Az utolsó mondat így hangzott:

— Ezeket innen el!

De Arisztidnél, aki szintén császár, az Arany császára (én már reztet sem adnék ezért a birodalomért), nem lehetnének ilyen kegyellének.

Pedig nem szeret bennünket. Szóba sem áll velünk s szóba sem állott soha. Könnyebb Ducával tiz órát beszélgetni akkor, amikor miniszterelnök, mint vele egy percet akkor, amikor csak egyszerű bankár. Szívélyesebb hozzánk egy herceg Festetich Tasziló, mint Arisztid, aki nem távoli ösökre, hanem még a nagypapájára is nehezen gondolhat vissza anélkül, hogy Bukovina ne jusson az eszébe.

Gőgje, hozzáférhetetlensége, elzárkózottsága, tekintélye, jelentősége felér az Országos Kaszinóéval.

De finoman élő ur. Naponta vagyont költ el friss virágra. Óriási összegeket áldoz könyvekre. A páholy mélyéből hallgatja az előadást, észre sem lehet venni, hogy ő is jelen van.

Egész önkéntes száműzöttsége azt a benyomást kelti, hogy diszkrét jelenség, aki a maga ragyogó és bőséges életét éli s menekül a nyilvánosság hiuságától.

Beteges és dekadens figurája e kornak, a mely halódik a sáppadó arany jegyében. — Olyan, mint az omladozó nyugatromai birodalomban a patricius, aki hóféhér tunikában végigdől a kereveten, a feje felett szerezsen rabszolgá legyeztet, az asztal dusan megrakva ételekkel, kiöklről lágyan hangzott be a zene és a párnákon elomolva, halkán énekelt valaki.

Ha megjelent volna nála egy ókori kartárs, viasztáblával és stylussal, nyilván ő is elbiggyesztette volna a száját s választ nélkül letette volna a — telefonkagylót.

(m. t.)

moratóriumot.

A Transylvania bank és összes fiókjai szerdán reggel szüntették be a kifizetéseket.

A kényszeregyezés híre nagy feltűnést váltott ki a kolozsvári pénzpiacra. A banknak széleskörű pénzügyi összeköttetései voltak.

A Székelyföldet pedig sűrű fiókosítással hálózta be s jelentős összegeket szípt fel onnan betétek alakjában.

A kényszeregyezés formájában jelentkezett válsága híre tehát különösen a Székelyföldön vált ki súlyos hatásokat.

Linzbent tárgyalják

Achmed Zogu merényletinek bünpörét

Linz, szeptember 30.

A linzi törvényszék előtt ma reggel 9 órakor kezdtek meg az Achmed Zogu albán király merényleti ellen megindított bünvádi eljárás főtárgyalását. A merénylet ugyan Bécsben történt és a merénylet főtárgyalását is ottan kellett volna megtartani, a szövetségi kormány azonban úgy döntött, hogy a nem kívánatos idegenek pontosabb ellenőrzésére való tekintettel kisebb város törvényszékét bízzák meg a tárgyalás levezetésével.

Az angol munkáspárt végleg döntött MacDonaldek kizárása felől

London, szeptember 30.

Amikor a munkáspárti kormány távozott és utána MacDonald elnöklése alatt megalakult a nemzeti egység kormánya, a Labour Party ellenzékbe ment át s elhatározta, hogy az egységkormányban tárcát vállalt munkáspárti minisztereket kizárja a pártból. A munkáspárt vezetősége kedden tartott ülésén foglalkozott újra ezzel a kérdéssel és úgy döntött, hogy MacDonald miniszterelnököt, Snowden és 10 képviselőt kizár a párt kötelezőből.

Volt csendör, mint betörő. Déváról jelentik: Tegnap éjjel betörték Holzer Károly dévai élelmiszerkereskedő üzletébe. A lopást a kereskedő Ernő nevű fia vette észre, aki üldözőbe vette a tolvajt, akit a Néppark környékén sikerült is elfognia. Kiderült, hogy a betörő Benkó Simon nevű volt petrozsenyi csendör, a ki már hosszabb idő óta munkanélküli.

Megnyílt!

Uj szálloda!

NEW-YORK

BUKAREST CALEA GRIVITEI 143.
(a Gara de Nord mellett)

Egyágyas szobák 80-90 lejig, kétágyas szobák 110-120 lejig. Modern kényelem, központi fűtés, meleg és hidegvíz, minden lakosztályban parkett, előzőkeny kiszolgálás

A tisztviselő és utazó uraknak kedvezmény.

Ezer lei jutalmat

fizetek Luxy nevű fiatal farkaskutyám megtalálójának. Ötszázlejt a nyomravezetőnek.

Brassó, Strada Titu Maiorescu 9.

Briand után ilyen hurokat pengel a francia sajtó:

Nem lehet szó békéről, amíg a trianoni szörny-szülött életben van!

Laval és Briand rendkívüli minisztertanácson számolnak be a berlini tárgyalásokról

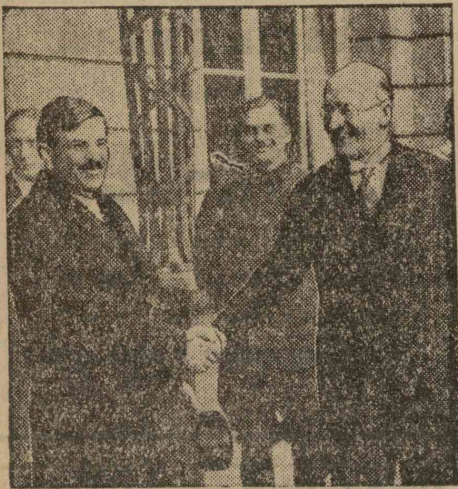
Páris, szeptember 30.

Laval francia miniszterelnök és Briand külügyminiszter kedden este 11 óra 10 perckor érkeztek meg Párisba, a Gare du Nordra. A Berlinből hazaérkező minisztereket a pályaudvar peronján a kormány tagjai és Forster párisi német ügyvivő üdvözlöttek. Az üdvözlések után Lavalék autóbá szálltak és lakásukra hajtottak. A pályaudvar előtt a késő éjszakai óra ellenére is hatalmas néptömeg várakozott rájuk. „Éljen Laval, éljen Briand, éljen a béke” kiáltásokkal ünnepelte a hazatérőket.

Laval és Briand ma délelőttre minisztertanácsra hívták össze a francia kormány tagjait, hogy berlini útjuk eredményeiről hivatalosan is beszámoljanak.

A KÉT FRANCIA MINISZTER BUCSUTÁVIRATA

Mielőtt Lavalék vonata a német határt elhagyta volna, Aachenből közösen megfogalmazott táviratot küldöttek Brüning kancellárnak és Curtius külügyminiszternek. A távirat a következőképpen szól:

Laval és Brüning bucsuja.

Nem szeretnők Németországot elhagyni anélkül, hogy köszönetünket ne fejeznők ki önöknek azért a fogadtatásért, amelyben minket a német kormány és Berlin lakossága részesített. Megbeszéléseink során országaink közöledése érdekében dolgoztunk. Kifejezetten arra kívánunk törekedni, hogy együttes műviinket siker koronázza.

LAVAL ÉS CURTIUS NYILATKOZATAI A FRANCIA SAJTÓBAN

Berlinből való elutazásuk előtt Laval francia miniszterelnök a pályaudvaron rövid interjút adott az Intransigeant munkatársának, akinek a következőket mondotta:

— Most már mégis minden megváltozott Németország és Franciaország között.

Ugyanekkor Curtius a Liberté munkatársa előtt mondotta a következőket:

— A lefolytatott gyors megbeszélések csak kezdetét jelentik azoknak a tárgyalásoknak, amelyek új korszakot fognak nyitani Németország és Franciaország történetében. En teljes hittel és bizalommal vagyok a jövő iránt.

AMIG TRIANON MIATT NÉGY ELZÁSZ-LOTHARINGIA VAN EURÓPÁBAN

Lavalék berlini útjával kapcsolatban, a francia sajtó általában a legnagyobb meglepéssel vette tudomásul a francia és német államférfiak tanácskozásainak eredményét. A párisi lapkommentárok szinte örömmel szögezik le, hogy Berlinben a kölcsönös engedékenységgé határáig mentek el a tárgyaló felek. Az a lelkes ünneplés, amelyben a két francia miniszter útjában mindenütt részesítették a németek, a legbeszédesebb bizonyítéka a francia és német nép kölcsönös kibékülésének.

Amit azonban Berlinben még nem végeztek el, azok a nagyjelentőségű nemzetközi kérdések, alig 24 órával a berlini tárgyalások lezajlása után, máris mely gyökeret vertek a francia közvéleményben.

A gyorsan fellobbanó franciák ma már feltűnést keltő lendülettel maguk is hirdetni kezdik azt a tételt, hogy a békeszerződésekkel teremtett európai helyzet sem gazdasági, sem politikai téren nem tartható tovább.

Ezt a hangulatváltozást tolmácsolja a Le Reveil Ouvrier hasábjain Gabriel Gobron, a neves francia publicista, aki merészhangú tanulmányban boncolja szét a trianoni békeszerződés rendelkezéseit.

Cikkében a trianoni szerződésről a következőket írja:

Ujabb kavarodás a Lőrinczy-ügy körül

László Ákos letartóztatották és körözölevelével adták ki Horváth-Tholdy István gróf ellen

Kolozsvár, szeptember 30.

A kolozsvári szökött bankigazgató, Lőrinczy Mózes már-már elhaladó ügyében kedden délután váratlanul érdekes fordulat állott be. Pastia vizsgálóbíró délután 3 órakor elrendelte László Ákos bankigazgató, az Erdélyi Takarékpénztár vezérének a letartóztatását.

A bankigazgatót a kiküldött detektívek hamarosan előkerítették s fölvezették a törvényszékre, ahol a vizsgálóbíró elrendelte őrizetbevételét addig is, amíg a vádtanács jóváhagyja a vizsgálati fogást.

A Kolozsvár társadalmát váratlanul erő letartóztatás igen nagy szenzációt keltett városzerte. Rövidesen elterjedt annak a híre is, hogy László Ákos, a Lőrinczy-üggyel kapcsolatban tartóztatották le. László Ákos ugyanis a kolozsvári Szinpártoló gazdasági ügyeit attól a pillanattól kezdve, hogy a Szinpártoló bérbevette a színházat, együtt intézte Lőrinczyvel, aki neki a leghevesesebb felhajtója volt.

Pastia vizsgálóbíró a vizsgálat során arra jött rá, hogy Lőrinczy 1 millió 800 ezer lejt fizetett be László Ákos bankjába a Szinpártoló javára, ennek az összegnek azonban a bank könyveiben sehol nyoma nincs.

Ezeket a híreket maga a vizsgálóbíró is megerősítette, amikor a sajtó infor-

Ez a nemzetközi okmány közép-szerű politikusok és erkölcselen demagógok műve volt. És amíg ennek a trianoni szörny-szülöttnek rendelkezései négy Elzász-Lotharingiát tartanak fenn Európában, nem lehet szó igazi békéről, európai együttműködésről és nemzetközi meg-egyezésről.

málása céljából kijelentette, hogy László Ákos ellen hűtlen kezelés címén jár el.

A vádtanács szerdán délelőtt foglalkozott a letartóztatott bankigazgató ügyével. Hosszas tanácskozás után

a letartóztatást nem hagyta jóvá.

A határozat ellen az ügyész felelőszett s így László Ákos a táblai vádtanács döntéséig még őrizetben marad. Kolozsvár közönsége rendkívüli érdeklődéssel figyeli az eseményeket, annál is inkább, mert a jelek arra mutatnak, hogy

egyesek ezt az ominózus ügyet a Magyar Színház ellen akarják kihasználni, holott ma már a kolozsvári Magyar Színháznak semmi köze nincs se László Ákoshoz, se a szökött Lőrinczy Mózeshez, se a levitézlett Szinpártolóhoz. Itt említjük meg, hogy az egyre bonyolódó ügyvel kapcsolatban

a rendőrség körözölevelét adott ki Horváth Tholdy István gróf ellen, aki a László Ákos bankjának egyik alapítója volt

s aki a megszökött Lőrinczyvel is élénk üzleti összeköttetésben állott. A grófnak ugyanis nem lett volna szabad elhagynia a város területét, hogy a vizsgálat érdekében bármikor a nyomozó hatóságok rendelkezésére állhasson. Ugy látszik azonban, hogy nem volt tisztában a tilalom jelentőségével, mert valahová eltávozott anélkül, hogy utjáról a rendőrségnek jelentést tett volna.

Jonescu vezérigazgató expozéja

Milliárdos deficitje van a vasutnak az idén is

Bukarest, szeptember 30.

A vasut is ama intézmények közé tartozik, amelyek sehogysem tudnak kilábolni az állandó deficit ingoványából. — Jonescu tábornok, a CFR vezérigazgatója, tegnap beható expozéban ismertetve a sajtó képviselői előtt a vasuti költségvetés helyzetét s bejelentette, hogy

a CFR-nél az idén is több, mint egy milliárd lejnyi deficittel kell számolni, noha mindent megtettek ennek elkerülésére.

A deficit magyarázata ezúttal az, hogy az elmúlt hónapok folyamán a vasut bevételei a tavalyiakkal szemben egyre fokozódó mértékben visszaestek.

Májusban 39, júniusban 121, júliusban 133, augusztusban pedig 149 millióval vett be kevesebbet a CFR, mint a múlt év ugyanezen hónapjaiban.

Szeptember folyamán még nagyobb volt a csökkenés, holott a nyári hónapokban a legnagyobb ugy a személy, mint a tehert forgalom. Annak ellenére, hogy a pénzügyminiszterium gabona-kivitel jutalom címén már több, mint 150 millió lejt fizetett ki az exportőröknek, a vasutvonalakon ugyszólván semmi gabonát nem szállítottak a kikötőkbe, ami azt mutatja, hogy a gabonakivitel mindaddig a kikötői raktárakban felhalmozott készletekből és a közeli környék terméséből történt, tehát valóban csak a gabona-kereskedők húztak hasznot a gabonakiviteli prémiumból.

Tekintettel a bevételek ilyen nagymértvű csökkenésére, Jonescu tábornok

bejelentette, hogy

a CFR jövő évi költségvetését méginkább megszorítja.

Az eddigi 11 milliárd 700 millió lejt helyett legfeljebb 10 milliárd lesz az 1932-es büdzsé összege, amelyből semmi új beruházást nem eszközölnek. A szükséges beruházási munkálatokra rendkívüli költségtérítést állítanak össze, amelyet csak annyiban valószínűleg meg, amennyiben az állam új alapokat bocsát a vasut rendelkezésére.

Végül azt hangsúlyozta a vezérigazgató, hogy egyszerűsíteni kell a CFR jelenlegi szervezetét, még pedig oly módon, hogy csak egy vezétszerve legyen, mert a

mai kétfős irányítás, amelyet a közlekedésgyűjti miniszterium és a vasuti vezérigazgatóság egyidejűleg gyakorol, elkerülhetetlenül teszi a surlódásokat és ártalmára van a célszerű vezetésnek. — Olaszországban és Lengyelországban egységes a vasut igazgatása.

25 millió lejt akart kicsempészni az országból egy magasállású személyiség

Bukarest, szeptember 30.

Az „Adeverul” feltűnést keltő értesülést közöl arról, hogy az egyik határállomáson letartóztatott egy magasállású személyiséget, aki huszonötmillió lejt akart kicsempészni az országból. Az illető nevét a hatóságok nem adják ki és a nyomozás a legdiszkrétebben folyik.

Elfogták

a jüteborgi vasuti merénylőt?

Berlin, szeptember 30.

A németországi Sendhall városkában óriási izgalmat okozott egy alkalmi tolvajlásokból élő jömadár letartóztatása, mert rövidesen a rendőrségi kihallgatás megkezdése után az a hír terjedt el, hogy sikerült a Curtius külügyminiszter vonata ellen elkövetett jüteborgi merénylet egyik tettesét kézrekeríteni.

Az az ember, akit a sendhalli rendőrség valami kis lopás miatt letartóztatott, egy Lambrecht nevű csavargó, nemcsak a jelentéktelen csirkelopást ismerte be, hanem azt is bevallotta önként, hogy

egyik tettese a Jüteborgnál elkövetett vasuti bombamerényletnek.

A sendhalli rendőrségen az önként megtett vallomást meglehetősen hiteltelenséggel fogadták, miután Lambrecht nótórius hazudozó benyomását keltette. Mindazonáltal a rendőrség a bizonytalannak látszó nyomon is elindult és elrendelte, hogy a sendhalli csavargót helyszíni szemlére vigyék ki, a jüteborgi vasuti pályatestre.

Orvos nem lehet kuruzsló

Budapest, szeptember 30.

Nagy érdeklődést keltett rágalmozási per epilógusa zajlott le tegnap a budapesti törvényszéken. Dr. Wettenstein József, — aki „comain” nevű speciális szerével a tuberkulózis betegek egész ráját gyógyította sikeresen, — rágalmozásért feljelentette dr. Forbáth Sándort, aki egy orvosi szaklap hasábjain heves támadást intézett ellene, sőt kuruzslással vádolta. A törvényszék husz pengő bírságra ítélte a rágalmozó orvost, akit dr. Wettenstein tárgyalásán megjelent rajongói el is akartak verni.

A bírósági ítélet kimondja, hogy orvos nem követhet el kuruzslást.

Ujabb takarékosági rendszabályok Magyarországon

Budapest, szeptember 30.

A 6-os bizottság keddi ülésén elhatározta, hogy takarékosági szempontokból az állami vasbányákat, mint állami üzemeket megszünteti s azonkívül eltekint a tervbevevett két új Duna-híd megépítésétől is. Ezenkívül azt is elhatározta a takarékosági bizottság, hogy a magyar államvasutak kiadásainak csökkentésére néhány gyorsvonatot is beszüntetnek.

Tőzsde

1931. szeptember 30.

Zürich (nyitás): Berlin 120 és fél, Amsterdam 204.75, Newyork 510 és egy negyed, London 2000, Páris 20.10, Milánó 25.80, Prága 15.15, Budapest 902 és fél, Belgrád 905, Bukarest 305, Varsó 57.25, Bécs 71.80.

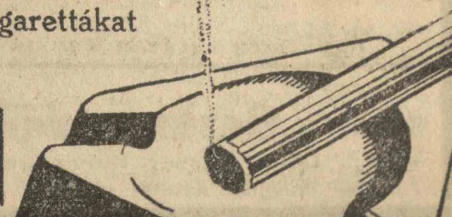

Dohányzók

NE várják be az orvos tilalmát! Akkor már késő!

Szokják meg már most a nikotinmentes FUMOSAN cigarettákat és szivarokat!

FUMOSAN

A VILÁGPARTAMENT — BUKARESTBEN

25 országból főbb mint 200 képviselő tárgyal
Bukarestben a nemzetközi együttműködésről

Bukarest, szeptember 30.

A Camera Deputatilor-nak, amely még Kis-Románia képviselőházának a székelységével gúgól kupola-kucsmájában a Patriárkátus nevezetes dombja tetején, nagy tisztességgel lesz része csütörtöktől kezdve kerek egy héten át: vihar, sőt mondhatni — botrányvert falai a világparlament francia, angol és német beszédeitől fognak visszhangzani. Egy teljes héten át a belső pártpolitika szenvedélyes, acsarkodó szócsatái helyett a nemzetközi parlamenti élet nagy problémáit fogja megvitatni padjaiban huszonöt ország képviselőinek és szenátorainak a színe-java, a Nemzetek Szövetségének a törvényhozó testülete fog ülésezni csarnokában.

Erre a ritka, ugyancsak megtisztelő alkalomra tetőtől-talpig új köntösbe öltöztette a kormány nemcsak az ősi Kamarát, hanem egész környezetét, a Patriárkátus egész dombját. Néhány hete éjjel-nappal folyó lázas munkával a szó szoros értelmében újjá varázoltak a fővárosnak ezt a darabját, amelyről azt szokás mondani, hogy az ország szíve és egyidejűleg agya is. A régi kolostorudvarba zárt országház széles horizontot kapott, impozánsabbá vált a dombtetőn s így inkább vállalhatja, hogy ebben az esztendőben a világparlament otthona legyen.

NYUGAT ÉS KELET TALALKOZÁSA BUKARESTBEN

Ugy gazdasági, mint politikai vonatkozásban történelmi horderejű események közepette ül össze az Interparlamentáris Unió 27-ik konferenciája. Az arany trónfosztás Angliában és az északi államokban, ugyanekkor pedig a francia-német és francia-amerikai közlekedés kétségtelenül új korszakot nyitnak meg a világválságból való kivergődés kínos törekvéseiben. A nemzetközi együttműködés ügye most igazán döntő fordulathoz érkezett s ez a körülmény különös, rendkívüli jelentőséget ad a világparlament bukaresti ülésezésének. Mert az Interparlamentáris Unió egyik legheavibotabb szerve a nemzetközi összefogás és összhang kialakításának.

AZ INTERPARLAMENTÁRIS UNIO MULTJA

Az Interparlamentáris Unió immár négy évtizedes multra tekint vissza. Létrejöttét 1888 október 31-ikétől számítják, amikor első alkalommal ült össze kilenc angol és husz francia képviselő, hogy megvessék az alapját a nemzetközi parlamenti együttműködésnek.

A következő évben, 1889 június végén, tartották meg az első tulajdonképpeni parlamenti értekezletet, amelyen már résztvett Anglia, Franciaország, Belgium, Spanyolország, az Egyesült Államok, Magyarország, Dánia és Libéria parlamenti delegációja. Ettől az időponttól kezdve aztán a nemzetközi parlamenti szövetség minden évben rendszeresen megtartotta kongresszusát valamelyik tagállam fővárosában. A világháborúig így 18 értekezlet ment végbe az uniónak, amely akkor 26 állam parlamenti képviselőjéből mintegy 3 ezer 500 képviselőt ölelt fel.

A szövetség eredetileg a nemzetközi döntőbíráskodás eszméjének a megvalósítását tűzte ki céljául s ennek az elérése foglalkoztatta konferenciáit egészen a világháborúig, amely természetesen meg-husította működését.

MEGTÁRGYALJÁK AZ ÖSSZES NEMZETKÖZI PROBLÉMÁKAT

A háború befejeztével a Népszövetség létrejött, valamint a nemzetközi döntőbíráskodás eszméjének a diadala után az Interparlamentáris Unió átfogóbb és messzebbmenő célkitűzésekkel vette fel újra működését. Az 1922-beli bécsi kon-

ferencián módosította alapszabályait s ennek első pontjában kimondotta, hogy most már a világbékeknek és a népek közötti lehető legszorosabb együttműködésnek a demokratikus fejlődés szellemében való biztosítása az az eszmény, amely tevékenységét irányítja. Evégből a szövetség tüzetes tanulmányozás és megvitatás tárgyává teszi mindazokat a nemzetközi érdekű problémákat, amelyek megoldására parlamenti úton lehetőség mutatkozik.

Nos, ha valamikor voltak ilyen problémák, úgy manapság valóban vannak bővíben úgy politikai, mint gazdasági és más téren egyaránt.

A VILÁGPARTAMENT DÖNTŐ HATÁROZATAI

Ami különben az Interparlamentáris Unió szervezetét illeti, ennek alapját az egyes országok parlamenti képviselőiből alakult csoportok képezik. Ezeknek a csoportoknak külön-külön szabályai és saját vezetőségük van, amely

Szerda éjjel ismét életbelép a kelet-európai időszámítás Romániában

Ejjel 12 órakor 1 órával előbbre kell tolni az óramutatót

Bukarest, szeptember 30.

Megirtuk, hogy október elsejével megszűnik Romániában a nyugati időszámítás és úgy a vasutnál, mint a hivatalokban visszaállítják a régi, kelet-európai időszámítást, vagyis egy órával előbbre toljuk az óramutatót.

A hivatalos utasítás szerint a vasutnál, mint a többi állami hivatalokban szeptember 30-án éjjel 12 órakor az órák mutatóját az I-es számjegyre kell igazítani. Tehát ma éjjel 12 órakor, 1 óra lesz.

A kérgesszívű detektív szíve és az édesanya halála

Hat halálos ítélet egy életfogytiglani fegyház mögött

Ki volt és mit csinált Tóth Kálmán, a volt nagyváradai denuncians

Nagyvárad, szeptember 30.

A budapesti Kuria az elmúlt héten jóváhagyott egy életfogytiglani büntetést. A jogerősen elítélt vádlott Tóth Kálmán, előbb budapesti magyar, majd 1919 után nagyváradai román detektív volt. Tóth Kálmán a nagyváradai szigürancia szolgálatában állott és ebben a minőségében tevékeny részt vett egy összeesküvés bűnpörben, amely számos halálos ítélettel végződött s a hadbíróság elé Tóth Kálmán és társai a nagyváradai magyar társadalom minden jelentősebb férfiát leültették.

Ezt nem bocsátotta meg három fórumon keresztül a magyar bíróság s Tóth Kálmán — már élőhalott.

Tóth Kálmánt a fiui szíve juttatta a náci nehéz börtön-falak közé, ahonnan nem lesz szabadulása talán soha.

Ezt az ítéletet azonban megelőzte egy másik ítélet, ezelőtt tizenegy esztendővel. A kolozsvári hadbíróság 1920 február 8-án az egykori újságok tanúsága szerint a következő ítéletet hirdette ki:

évrol-évre kiküldi delegációját a nemzetközi szövetség konferenciájára.

A nemzetközi konferencia határozatait minden egyes parlamenti csoport közli országga kormányával és parlamentjével s igyekszik érvényre juttatni azokat. — Ugyanekkor az Interparlamentáris Unió elnöksége a Népszövetséggel tudatja a konferenciák határozatait s minden tekintélyével törekszik odahatni, hogy a világparlament javaslatai megvalósuljanak.

A szövetség idei 27-ik konferenciájának a helyéül a tavalyi londoni értekezleten résztvett román delegáció meghívására választották Bukarestet. Amint emlékeztet, a román delegáció akkori vezetője Pop-Csicsó István kamarai elnök volt. Ezúttal a román delegáció élén Pompei professzor, a Kamara jelenlegi elnöke áll.

A konferencia munkája részleteiben hét bizottságban folyik le, amelyek a következők: politikai, nemzetközi, jogügyi, gazdasági és pénzügyi, nemzetiségi, le-szerelési, szociális és mezőgazdasági bizottság.

Általában azonban — mint minden nemzetközi kongresszuson — a nem hivatalos tárgyalások azok, amelyek során megvitatásra kerülnek a jelen legégetőbb kérdései s a konferenciának ebből a szempontból is elvitathatatlan a jelentősége, hiszen 23 ország parlamenti képviselői több mint kétszáz képviselő és képviselő-nő fogja kicserélni véleményeit napjaink bonyolult problémáiról.

Hidegre fordult az idő, meleg ruha- nemű kell!

Kitűnő minőségű és kivitelű ruhát, kabátot most olcsón vásárolhat.

Férfi ruha	725	Leitől
férfi átmeneti kabát	1100	"
férfi téli kabát	1100	"
női téli kabát szőrmével	1200	"
fiu és lányka kabát	600	"
iskolaruha	310	"

Rosenberg-áruház
Brassó, Kapu-utca 40.

Oradea legforgalmasabb üzlete családi okok miatt
fűszerdetail igen könnyű feltételekkel átadó.
Garantált havi 300 ezer lej
Garantált forgalom 300 ezer lej
„Biztos jövedelem” jelgőn Rudolf Mosse hirdetőiroda Oradea továbbit

Glausius Tibor
művészi hangulat zenekara
OKTOBER ELSEJÉTŐL
a brassói
ELITE-ben
Elismerten kitűnő konyha, elsőrangú italok, figyelmes kiszolgálás és szolid árak várják a mélyen tisztelt közönséget.

Műszaki könyvekben,
nyelvtanokban, szótárakban állandó nagyraktár a Brassói Lapok Könyvtárában. Kérje díjtan árjegyzékeinket.

A valódi eredeti hollandiai
Alberdingk-féle lenolajkence
békebeli minőségben az erdélyi és bánáti képviselőknél:
Egyesült Lakk- és Festékgyár és Keresk. R. T.
Timişoara, I. Str. Mărăşeşti 9.
ismét kapható.

Ne borotvapengét
kérjen hanem
követelje a

zérképviselő: C. Duisberg
Bucureşti I. Str. Carol Nr. 5

„Az ember sorsa ir sában van”

PITHYA
psycho-grapho-logus
az egyen kézirásából megállapítja jellemét és megfontolt sorsproblémáit
Fogad 11-1. 4-7 Kórház-utca 49
Telefon 242 Csak néhány napig Brassóban

ASTRA (APOLLO) MOZGÓ

BRASSÓ

Ma, szeptember 30-ától kezdve rendszerben

„HADZSI MURAT”

című filmremek tui Tolsztoj örökhecsű regénye nyomán.

Főszerepben: Ivan Mos'oukine, Lil Davover és Betty Aman.

Következő műsrunk:

3 sző: „Soha többé szerelem”

3 név: Lilian Harvey, Harry Liedtke, Felix Bressart.

3 hatás: hangulat, nevelés, utijongás

Hírek

MIKI-EGÉR

Hatalmas filmtekeres gurult ki egy hollywoodi stúdió kapujából. Pajzánul groteszk kis állat ugrált a filmkockákon, huncut nevetetők, selyma cimboránk: a rokonszenves Miki-egér.

A száguldo celluloidszallag keresztül-kasul körülbronzolta a Földet. Besurran a világvárosi mozik laboratóriumokhoz hasonló gépházába, de nem kerülte el a vidéki, lécből tákoltszalmakból sem. Száz nyelven beszélnek a rajzolt filmek hódolói, százféle gunyát hordanak, de egyforma lelkesedéssel szegik szemeiket a lepedőre, ha a farkán szerezénádót pengelő filmállat feltűnik rajta.

A rajzolt filmek életképtetése egyik legszerencsésebb ötlete a hollywoodi mozicézároknak. Kivételük, meghangsításuk pedig új korszakot jelző mérföldkő a mozgókép krónikájában. Pattogóan alkalmazkodó zene, a burleszk fortissimójúg lendülő komikum jellemzik a szerte-lenség peremén imbolygó rajzfilmek mindegyikét. Miki-egér és tehetséges kollégái tulszárnyalják gyermekmeséink emberfeletti képességekkel megáldott alakjait is. Olyan jelenetek gócpontjába helyezi őket rajzolójuk, amilyeneket egy istenáldotta művész is csak ihletett óráiban vethet rajzpapírra.

Egy-egy ismertebb rajzfilm-speciálista manapság már legfeljebb csak a nevét kölcsönzi a piacradozott trükk-filmeknek. Harminc-egyen ember dolgozik állandóan műtermében, akik utasításai értelmében rettenthetetlen torreadort, vagy pipogya szoknyavadaszt furagnak Miki-egérből, aki ha kell kulcslyukon is bejut az imádott nőhöz, ha kell felhőkarkolót is kidönt egyetlen ujjával.

A hollywoodi hegyek vajadásának első igazi művész szülöttje: Miki-egér.

n. f.

— Választási epilógus. Déváról jelentik: Az 1928-ban tartott általános választásokon a liberális párt egyik hunyadmegyei jelöltje Vulcu Joan volt, aki propaganda körutja során Berény községbe is ellátogatott. Berény község lakossága akkor még nagyon lelkesedett Maniut és pártjáért, legalább is jobban, mint a legutóbbi választásokon s így történt meg, hogy néhány vállalkozó szellemű ember a liberális képviselőjelöltet alaposan elverte. Vulcu Joan feljelentést tett a bíróság elé, amely Gabos Josifot és négy társát súlyos testi sértés vétsége miatt 1-1 havi fogházbüntetéssel sújtotta. Az ügyész megnyugodott az ítéletben, a vádlottak azonban felebbezték.

★ HALÁLOZÁS. Hirsch Dávid Dezsőné született Fürst Edit 52 éves korában, hosszas szenvedés után, Wienben, szeptember hó 26-án elhunyt. (be)

— Dicsősésmártoni hírek. Tudósítónk jelenti: Özv. Campean Safira herepei öregasszony minden vagyonát testvérének a gyermekére, Reu Joanra irattá át azzal a megjegyzéssel, hogy unokaöccse ezért egész hátralevő életén keresztül gondozza és eltartja. Reu Joan át is költözött nénjéhez, s már mindjárt az első héten annyira otthon érezte magát a könnyen szerzett vagyonban, hogy az öregasszonyt vérere verte. A hálátlan embert a csendesség örítette. — Néhány nap múlva Dicsősésmártonban megkezdik a városi vágóhid átalakítás munkálatait, valamint a városháza restaurálását is. — Maior Alexandru, az interimár bizottság alelnöke kijelentette, hogy a városi munkanélküliség enyhítése érdekében az építési vállalkozók csakis helybeli munkásokat alkalmazhatnak. — Október 4-én nyílik meg Dicsősésmártonban a romániai elmeorvosok kongresszusa. Az ünnepélyes megnyitás a vármegyeház dísztermében lesz. A hatóságok nagybáránnyal előkészületeket tesznek, hogy az országos kongresszus külsőségeiben is imponáns legyen.

— Három szinigazgató is pályázott Dicsősésmártonra. Tudósítónk jelenti: A dicsősésmártoni színház bérlete érdekében eddig három szinigazgató adott be kérelmet az interimár városi tanácshoz: Fehér Imre, Vigh Ernő és Hevesi Miklós. A városi tanács a folyamodóktól részletesebb művészeti programot, társulatuk névsorát és az előadásra szánt

Ma megszűnik a vulkáni bányauzem

Diz alá merítik a tárnákat. Vulkán 14 ezer főnyi lakossága 4-5 ezer főre fog csökkenni

Vulkán, szeptember 30. A vulkáni bányauzemet, a bukaresti igazgatóság rendeletére, ma teljesen beszüntették.

A beszüntetést az igazgatóság azzal indokolja, hogy az összes zsilvölgyi bányák közül a vulkáni üzem termelte a legdrágábbban a szénét, ezenkívül olyan alvállalatokat létesített, amelyen az alvállalkozók meggazdagodtak, az üzem azonban veszített. Az igazgatóság állítólag havi 25 millió lej rezsiköltséget takarított meg a vulkáni üzem beszüntetésével.

A mai nap folyamán már víz alá merítik, részben pedig tömítik a tárnákat és aknákat, nehogy összeomoljanak. A vulkáni bányauzembe az évek folyamán 1

milliárd lejt investáltak, ami, most, hogy az üzem improduktív válik, úgy szólna teljesen elpusztul.

Felmondást kézbesítettek már is negyven altszónak, legnagyobb részben magyaroknak, míg a többiek Petrozsényba, Lupényba és Aninoszára helyezték át. A vulkáni villamoscentralé, amely Petrozsényt is ellátja árammal, továbbra is üzemben marad, sőt hozzákapcsolják Lupényt is, amely egyébként a centralének szükséges napi harminc vagon szénét is szállítani fogja.

Vulkán tízezer lakosa, amely ugyszólván teljesen a bányauzem alkalmazottaiból áll, szakértők szerint négyszáz főre fog lecsökkenni.

Viszonylagos nyugalom az európai pénzpiacon

A londoni tőzsdén is nyugodt volt a hangulat

London, szeptember 30.

Az aranyvaluták sorozatos felfüggesztésének fejleményeiben szerdán viszonylagos nyugalom állott be. Párisi jelentések szerint az ottani tőzsde kedden és szerda délelőtt csak a franciaországi banknehézségeket volt nyugtalan, a font azonban 98-as kurzuson mozogva, kitartott. A londoni tőzsdén is csendes volt a hangulat. A font a főbb devizákkal szemben lassu emelkedést mutatott. New-yorkkal szemben 391-en áll, tehát majdnem négy dollárral egyenlő, amit egyébként általánosságban a font-stabilizáció új alapjának tekintenek.

Londoni jelentés szerint a munkáspárt kedden hivatalos közleményt adott ki, amelyben elítéli az új vámtarifákat és erőteljesen ellenzi az aranystandardra való visszatérést, valamint akár az inflációs, akár a deflációs politikát. A kiáltványban újabb kötelezettséget vállal, hogy teljes erejével küzdeni fog a nemzeti kormány munkanélküliségi politiká-

darabok jegyzékét kérte, ennek a feltételnek azonban eddig csak Vigh Ernő tett eleget. Maior Alexandru, az interimár bizottság alelnöke a kérdésben való döntés előtt bekéri a magyarság képviselőinek véleményét is.

— Elhalasztották a csiki közbirtokosságok közös értekezletét. Tudósítónk jelenti: Hirt adtuk arról, hogy Páll Gábor dr. képviselő a csiki közbirtokosságokat október 11-re közös értekezletre hívta össze. A közös értekezlet célja annak a lehetőségnek a megkeresése, hogy a százféle irányból tépett és kihasznált közbirtokosságok közös ügyrenddel és felkészüléssel könnyebben megvédezhessék érdekeiket és visszaverhessék a maguk és vagyonuk ellen irányuló támadásokat. Mondanunk sem kell hogy a közbirtokosságok körében óriási érdeklődés nyilvánul meg e régóta aktuális terv iránt. Éppen azért több közbirtokossági vezető kérésére a gyűlést október 18-ra halasztották el, mert a 11-ére kitűzött csikszeredei mezőgazdasági és állat kiállítás igen sok érdeklődőt megakadályozna abban, hogy a rendkívül fontos megbeszélésen résztvehessen.

— Adatok a csikmegyei adóztatás rendszeréhez. Tudósítónk jelenti: Salamon János csikszeredei kerékgyártó még a múlt év decemberében beadta az iparigazolványát azzal az indoklással, hogy nem tudja viselni a további adóterheket. Az iparhatóság tudomásul vette a bejelentést s az iparigazolványt szabályszerű végzés alapján vissza is vonta. Salamon János a kapott végzés alapján kérelmet intézett a pénzügyigazgatósághoz, hogy a következő 1931 évre ne adózzák meg, mert nem folytatja a mesterségét. A pénzügyigazgatóság természetesen nem intézte el a kérelmet, hanem újból kivetette az adót, amit most erőszakkal akarnak

ja ellen. A gazdasági válságot a fontosabb üzemek racionalizálásával tartja megoldhatónak és követeli a háborús adósságok gyökeres revízióját. Ez lesz egyébként választási programja is.

Az alsóház egyébként harmadszori olvasásban, 297 szóval 242 ellenében elfogadta a takarékszági törvényjavaslatot, amely a fel-sőházban való megszavazása után, szerdán már a király elé is kerül.

A Newyork Times jelentése szerint az Egyesült Államok kormánya is messzemenő takarékszági kényszerül s ennek érdekében a jövő évi költségvetésből teljesen törölni szándékozik a haditengerészet építési programjára előirányzott összegeket és felére szállítja le a torpedórombolók beállítására megszavazott előirányzatot.

Ilyen módon 150 millió dollárt fog majd megtakarítani.

Szófiából jelentik: A Nemzeti Bank a hivatalos leszámítási kamatlábat 9 és félről 10 és félre emelte föl.

behajtani a már egyszer kivégzett ipar-szon. És ez nem egyedül álló eset a csikmegyei adóztatás terén.

— Jövő héten szombaton döntenek Löblé és Hitter szeszgyárosok szabad-lábrahelyezéséről. Nagyváradról jelentik: A nagyváradai törvényszék vádta-nása tegnap foglalkozott dr. Löblé László és Hitter József szeszgyárosok szabad-lábrahelyezésének kérdésével és rövid tanácskozás után, mindkettőjük szabadonbocsátását rendelte el. A két gyáros, ennek ellenére, nem hagyhatta el a fog-házat, miután az ügyész felebbezést jelentett be. A táblai vádantában, mint felebbeviteli fórum, a jövő héten szombaton dönt a szabadlábrahelyezés kérdésében.

— A liberálisok már elkészítették a költségvetést arra az esetre, ha átvesszik a kormányt. Bukarestből jelentik: A li-berális párt vezetősége ugylátszik számol azzal, hogy rövidesen sor kerülhet arra, hogy átvegye a kormányhatalmat. Erre vall legalább is az, hogy a liberálisok már el is készítették az ország költség-vetését arra az esetre, ha átvesszik a kor-mányt. Ezt a költségvetést a párt vezé-rei igen gondos tanulmányozás alapján állították össze, de sok köszönet nincs benne. Ugyanis a jelenlegi 35 milliárdos költségvetéssel szemben, a liberális bud-get előirányzata 28-29 milliárd lejt, szemben az Argetoianu-féle költségve-téssel, amelyet 25 milliárdra terveznek.

— ORIÁSI ROMÁN PETRÓLEUM-MENY-NYISÉG FUTOTT BE DETROITBA. De-roitból jelentik: Az itteni „Sunny Petrolifé-re” jelentése szerint a napokban 435 ezer gallon romániai petróleum érkezett Detroitba, ahol ezt a hatalmas mennyiséget piaci áron alul bocsátják forgalomba.

★ Chevalier parádés filmje „Varázskeringő” Strauss eredeti operettje jön a brassói Modern Mozzgóba.

★ Életének legkellemesebb órája lesz, amelyen a „Varázskeringő” Strauss ope-rettet megnézi a brassói Modern Mozzgó-ban, főszerepben Chevalier.

— MAROSVÁSÁRHELYI HÍREK. Tudósi-tónk jelenti: Suciu János, volt kamarai kép-viselő lakására tegnap este, a háziak távol-léte alatt betörték. Az egész lakást átkutat-ták és onnan harmincezer lej értékű ruha-neműt vittek magukkal a betörők. A rendő-rség erőlyes nyomozást vezetett be, amelynek eredményeként máris letartóztatták Tökés Ferenc és Szász István munkanélkülieket, a kik be is ismerték tettüket. — A marosvásár-helyi városi interimár bizottság a munka-ügyi minisztérium beleegyezését kérte ahhoz, hogy a közüzemek műszaki személyzetének fizetését 20 százalékkal csökkenthessék. Mivel az alkalmazottak felebbezték a minisztérium beleegyező válaszára, a munkaügyi minisz-terium újabban úgy döntött, hogy a szak-munkások fizetését tíz százalékkal, a többi alkalmazottakét pedig húszszal csökkentik. Legújabb határozat szerint, hogy a takaré-kossági elvet annál szigorúbban keresztülví-gyék, a szakmunkások 15 százalékanak elbo-csátását fogadták el. Súlyosbítja a helyze-tet, hogy január elsejére ezenkívül újabb nagy léptetési akcióba kezdenek.

— Megszüntették az eljárást a karcfal-vi közbirtokosság ügyében. Tudósítónk jelenti: Nagyobb kárt és szomorubb tö-megtragédiát alig okozott még Csikme-gyében valami, mint az a bűnygi hajsza, amit Both Ágoston lelkiismeretlen felje-lentésére a csikkarcfalvi közbirtokosság ellen indítottak. Csak egy röpökdezt e-zel az ügygel kapcsolatban a milliós csalási és sikkasztási vádak s ezek nyo-mán vastagon ömlött a pénz, a közbirto-kossági vagyona, Vasu ügyvédnek a zse-bébe, aki Both embertelen feljelentését nagyszerűen tudta kamatoztatni maga és társai javára. Most aztán kiderült, hogy a vádat valóban teljesen alaptalan és rosszindulatú hajsza szülte. A marosvá-sárhelyi tábla Potovszky közbirtokos-sági jegyző szabadlábba helyezési kérése során az egész vádat elejtette és az eljá-rást a közbirtokosság ártatlanul megvá-dolt, vizsgálati fogságba vetett és más-képpen is meghurcolt vezetői ellen be-szüntette. Amíg azonban idáig jutott az ügy, addig Vasu ügyvéd halomra perel-te Both barátja utasítására a közbirto-kosságnak adós székeket, súlyos pén-zeket szedett be csak az ügyvédi felszó-lítások áraban, a közbirtokosság vagy-onát pedig felemészítették a szakértői és más kiszállási költségek, vizsgálatok és egyebek. Both nevet szerzett magának azzal, hogy sikerült tönkretennie tulaja vagyonát.

— Maradnak a régi zárórak. Bukares-tből jelentik: A munkaügyi minisztérium elhatározta, hogy nem változtatja meg az üzletek, bankok, hivatalok és irodák munkarendjét, amint azt tervezte. A zár-órak minden vonalon október 1 után is változatlanok maradnak.

★ ÜNNEPI ISTENTISZTELETEK A BRASSÓI ARVAHAZ-UTCAI ZSINAGOGA-BAN. Október 2-án, Hosana-Rabba, reggeli ima 6 órakor. Esti ima (Sömini Acereth) dél-után 6 órakor. Október 3-án reggeli ima 9 órakor, Hazkarak és hitszónoklat délelőtt 10 óra 30 perckor. Mincha ima délután 4 óra-okr. Esti ima (Simchath-Thora) 6 óra 45 per-ckor. Október 4-én reggeli ima 8 órakor. (e)

— Megszüntetik a katonail felügyelő-ségeket. Bukarestből jelentik: A had-ügyminisztérium elhatározta, hogy a hadsereg hat főfelügyelőségét megszünte-ti és a legközelebbi parlament elé tör-vénnyjavaslatot terjesztet be a hadvezető-ség teljes átszervezésére és egy legfőbb katonai technikai szerv létesítésére, a melynek vezetésével valószínűleg Cihos-ki volt hadügyminisztert fogják megbiz-ni.

★ „Varázskeringő” Strauss halhatat-lan vig-operettje Chevalierrel a fősze-repben, legközelebb a brassói Modern Mozzgóban.

— Zsidó védőügyvédet rendeltek ki a borsai per táblai tárgyalására. Nagyvá-radról jelentik: A borsai per felebbeviteli tárgyalását ma kellett volna megtarta-ni a nagyváradai táblán, a beidézett vád-lottak és tanuk közül azonban egyedül Duaitrescu lelkész jelent meg. Tudvale-vő, hogy annakidején a szatmári tör-vénvszék csupán Constantin Danilát ítél-te el ötezer lej pénzbírságra, a többi vád-lottakat felmentette, — miután azonban az ügyész súlyosbításért felebbezett, így került a per a nagyváradai táblához, a mely az antiszemita agitátorok, tehát Du-mitrescu és Berinde lelkészek, továbbá Constantin Danila védőjeül — zsidó ügyvédet, dr. Markovics Józsefet rendel-te ki, tekintettel arra, hogy a vádlottak nem voltak hajlandók maguknak védőt fogadni és fizetni. A nagyváradai tábla a vádlottak és tanuk meg nem jelenése miatt, a tárgyalást november 12-ére na-polta el.

Szántó pensió,

Brassó, Curmatura (Cenkálja) 2. Telefon 591. Elegánsan berendezett szobák kiadók. Teljes pensio Lei 4000-tól kezdve.

Házhoz szállít elsőrangú ebédmenüt L. 40
Diétás ebédmenük 55
Cukorbeteg részére 65

Telefon. 581.	„Modern Mozzgó”		BRASSÓ
Ma szerdától premier.			
A legérdekesebb történet, egy tengeralatt-járó harcáról. — Német hangosfilm.			
„U 72”			
Főszerepben a német színészgárda.			
Előjáték az első román hangos Journal			
Magyar telirat Western beszé-őgén			
Mindkét rész egyszerre			
Csütörtökön utoljára			
3-5-ig MATINÉ			
„Hindu siremlék”			
10-15 lej			
CONRAD WEIDT-ai			

— Aranyérnél és az ezzel járó bél-dugulás, repedés, kelés, gyakori vizelési inger, derékfájás, mellszorulás, szivdo bogás és szédülési rohamoknál a termék szeltes „Ferenc József” keserűviz haszná-lata kellemes megkönnyebbülést eredmé-nyez. A belső bajok orvosa az igen eny-he hatású Ferenc József vizet sokszo: mindennapi használatra reggel és este egy-egy fél pohárral mennyiségben ren-delik. A Ferenc József keserűviz gyógy-szertárakban, drogériákban és fűszerüz-letekben kapható.

— ÉRDEKES ANYAKÖNYVI STATISZTI-KA TEMESVÁRRÓL. Temesvári tudósítónk jelenti: Az év eddig elmúlt kilenc hónapjá-ban Temesváron összesen 15 férfi és 39 nő változtatott vallást. A római katolikusok 15 hívőt veszítettek. Valamennyi nő s közülük 7 görögkeleti, 3 református, 2 zsidó, 1 evangéli-kus, 2 pedig felekezeten kívüli lett. A görögke-leti egyházból 17 hívő vált ki: 6 férfi és 11 nő. Az áttértek közül római katolikus lett 3 férfi, 5 nő, görög katolikus 1 férfi és 1 nő, baptista 1 férfi, 1 nő, felekezeten kívüli 1 férfi és 4 nő. A görögkatolikus egyház vesztesége 2 férfi és 2 nő, akik mind görögkeletiek let-tek. A zsidó vallásról 3 nő tért át a görögke-leti egyházba, 3 férfi pedig katolikus, refor-mátus és baptista hitre. A reformátusok vesz-te séglistáján 3 férfi és 7 nő szerepel. Mind katolikusok lettek. Az evangélikusoktól 1 férfi pártolt át a katolikusokhoz, 1 nő a gör-ögkeletiekhez. Érdekes, hogy a nők majdnem kizárólag azért választottak új vallást, hogy jövendőbelijük hitéhez igazodjanak.

— Egyre fokozódó skarlát járvány Szatmáron. Szatmárról jelenti: Az utol-só héten egyre fokozódó skarlát járvány van Szatmáron. A tiszti főorvosi hivatal-hoz az utolsó két napon tízenegyre újabb megbetegedést és két halálos esetet jelen-tettek. A betegek száma sokkal több, mint amennyit bejelentenek, mert a szü-lők egyrésze a fertőtlenítés és elkülöní-tés szabályaitól fél és nem jelenti be a megbetegedéseket. A tegnapi napon egy gyermekparalízis is előfordult.

— Nagybányán csak most nevezték ki az interimár bizottságot. Nagybányáról jelenti: Ma délelőtt Puscasiu János Szatmár vármegye prefekusa Nagybá-nyára érkezett és anélkül, hogy a tanács tagjait értesítette volna, összehívta az állásukba beiktatandó interimár bizott-sági tagokat. Az ideiglenes tanács tag-jai: dr. Bohatjel János, volt polgármes-ter, elnök, Puskás Sándor tanító, alelnök, Lengyel Béla volt tanító, dr. Turcu An-tal ügyvéd és Mihálka László tanító. Nagybánya azért nem kapott eddig in-terimárt, mert a régi tanács a kinevezés-ek ellen különböző-felbázésekkal élt.

Manoilescu

Valami készül a Nemzeti Banknál

Manoilescu nagykövetté nevezik ki, helyébe pedig új bankkormányzó kerül

Bukarest, szeptember 30.

Gazdasági körökben óriási feltűnést keltett az a hír, amely szerint Manoilescu Mihály volt miniszter, a Nemzeti Bank kormányzója, lemondani készül. Ugyanezek a hírek arról számolnak be, hogy a bankkormányzót ki fogja nevezni a kormány washingtoni kö-vetté.

A bankkormányzó lemondása nyomán olyan hírek terjedtek el, hogy Manoilescu helyébe Oromolu volt bankkormányzó, vagy Lapedatu professzort, a Nemzeti Bank jelen-legi igazgatóját fogják kinevezni.

Pénzügyi körökben úgy tudják, hogy Ma-noilescu a tervbe vett kölcsöntárgyalások mi-att kénytelen távozni a Nemzeti Bank éléről. A bankkormányzó személye ugyanis a nem-zetközi piacokon kevésbé ismeretes és ami

— Idegen állampolgárok figyelmébe. A brassói sziguranca hivatal felkéri az idegen állampolgárokat, hogy betérjeszt-tett irataikért sürgősen jelentkezzenek a szigurancahivatalban.

— Újabb terminus a brassóiak sze-mélyazonossági igazolványainak kiváltá-sára. A személyigazolványok kiváltásá-nak végső terminusaként Brassó városa október 1-től október 16-ig adott még időt. Felkéri tehát mindazokat, akik ezen kötelezettségüknek nem tettek ele-get, hogy ezen idő alatt okvetlenül váltsák ki személyigazolványukat, ellenkező esetben elvesztik választójogukat, ezen felül súlyos pénzbüntetésben részesül-nek. A jelentkezések az igazolványokért a következő sorrendben történnek: ok-tóber 1, 2, 3: A B C D 5, 6, 7: E, F, G, H, „I J 8, 9, 10: K, L, M, N, O, P, 12, 13, 14-én R, S, Cch, Sz. 15-én és 16-án T, U, V, W, Z kezdőbetűkkel. A jelentkezők igazolványfénképét és 10 lejti vigyenek magukkal.

— Feloszlatták Ausztrában a kommu-nista ifjumunkás szervezeteket. Bécsből jelenti: A szövetségi kancellár rende-le-tére tegnap feloszlatták az ausztriai kommunista ifjumunkás szervezeteket. A feloszlato végzés indokolása arra hi-vatkozik, hogy az ifjumunkások szerve-

a leghátrányosabb, a párisi piacon egyáltalán nem alkalmas a neve arra, hogy szimpatikus hangulatot teremtsen Romániával szemben.

A jelekből ítélve tehát komoly változások vannak küszöbön a Nemzeti Banknál. Lape-datu kinevezése öröndelenes esemény volna, te-kintve, hogy a bankkormányzó-jelölt erdélyi ember és az erdélyi román bankok szindiká-tusának, a Solidaritatea-nak az elnöke, aki bankkormányzói minőségében sokat tudna se-gíteni az erdélyi pénzpiacra. A másik jelölt Oromolu, bukaresti bankigazgató, a liberális párt egyik vezetőembere, aki több éven ke-resztül volt a Nemzeti Bank élén.

Hivatalos helyen a Nemzeti Bank körül el-terjedt változási híreket még nem erősítették meg, gazdasági és politikai körökben azon-ban, mint beteljesedett tényről beszélnek Ma-noilescu távozásáról a Nemzeti Bank éléről.

zetei politikai tevékenységet fejtették ki.

— Időjárásjelentés. A budapesti me-teorológiai intézet jelentése szerint a na-pok óta tartó zord időjárás után a fel-hőzet csökkenése várható, reggeli ködök-kel és nappali felmelegedéssel.

— Korruptciával vádolják Mellont, Amerika pénzügyminiszterét. Washing-tonból jelenti: Amerika parlamentjé-nek, a kongresszusnak decemberi ülésén az egyik demokrata szenátor rendkívül érdekes indítványt terjeszt elő az Egye-sült Államok pénzügyminisztere, Mellon ellen. A demokrata szenátor már elkészí-tett indítványa szerint Mellont vád alá kell helyezni, mert a miniszteri összefér-hetlenség elvének megsérülésével to-vábbra is fenntartotta összes magánüzle-teit és horribilis jövedelmet biztosító összeköttetéseit.

— Huszonöt méteres víztömeg alatt vannak a kódsi haláltárna áldozatai. Bu-dapestről jelenti: Megirtuk tegnap, hogy Vác közelében a kódsi szénbányá-ban súlyos szerencsétlenség történt és a tárnákat elborító víztömeg öt bányászt megölt. Mára a víz magassága 25 méterre emelkedett. A bánya igazgatósága buvá-rokat küldött a mélységbe, ezek azonban a pókok sötétben meg sem kísérelhették a holttestek kiemelését. Valószínű, hogy

a szerencsétlenség áldozatai még két hétig ott maradnak a haláltárnakban. Egyelő-re megkísérlik a víztömeg kiszivattyu-zását.

★ BICKERICH ANNE ÉS FABRITIUS MÉDI DUETTISTÉLYE. A két brassói éne-kesnő, Bickerich Anne (szoprán) és Fabritius Médi (alt) duettistélye október hó 1-én, este fél 9 órakor lesz a Honterus-iskola aulájában. A műsoron szerepelnek 6-olasz kamaraduet-tek, Benedetto Mercellótól és G. Fr. Händel-től, továbbá Albert H., Nágeli, Chernbini és Lassel Rudolf duettei és végül néhány nép-dal, két szolamra. A műsor néhány darabját a két hölgy már Németországban énekelte, a köngswusterhauseni rádióleadásban. Jegyek a Zeitschriftenzentrában kaphatók.

Véget ért a Népszövetség őszi ülészsaka

Genf, szeptember 30.

A Népszövetség tizenkettedik közgyü-lése háromheti tanácskozás után kedden délután véget ért. A záróülésen tudomá-sul vették a költségvetési bizottság jelen-tését, amely élesen bírálja az új népszö-vetségi palota építkezéseivel okozott tul-kiadásokat. Lord Cecil angol delegátus azt indítványozta, hogy a leszerelési bi-zottság előtt a fegyverkezések egyéves szüneteltetéséről már elfogadott javaslat jóváhagyását.

Délután 1 órakor Titulescu tartotta meg elnöki záróbeszédét, amely az ülés-szakot berekesztette. Beszédében utalt ar-ra, hogy

a Népszövetség közgyűlése az általános gazdasági és bizalmi válság légkörében ült össze, ami hátrányos volt a köz-gyűlés munkájának feltételeire.

E kevésbé kedvező lélektani hangulat elle-nére is a Népszövetség újból tanujelét adta élni akarásának. Beszámolt az ülés-szak különböző irányú tevékenységéről s végül Lavalek berlini látogatására is hi-vatkozva, megállapította, hogy a megértés munkája szépen halad előre.

★ ÚJ MENETREND A BRASSÓ-HA-ROMSZÉKI HELYIERDEKÜ VASUTNAL. A brassói tramvajtársaság közli, hogy október 1-ével új menetrendet léptetett életbe, kelet-európai idő szerint. Az új menetrend a köz-uti állomásainál és a vonatok kalauzáinál 2 lejért kaphatók.

★ GYERGYÓSZENTMIKLÓSI ELŐFIZE-TŐINK szives tudomására hozzuk, hogy az előfizetési példányok kezelésével, valami-n az előfizetési díjak beszedésével ifj. Török Tamás urat bíztuk meg, (lakik: Vörösmarty-utca 15.); mindennemű felvilágosításért vagy reklamációval nevezetthez is lehet fordulni.

DÉCSEY ZOCTÁN:

A SIRO VÁROS

Két-három nap nagy bizonytalanság-ban telt el. Minden reggel bementek a laktanyába, ott azután annyit mondtak nekik, hogy az indulás egyelőre elmarad. Esténként azzal a bizonytalan érzelem-mel tértek nyugovóra, hogy talán ágyuk-ból zavarják fel őket és azon nyomban utnak indítják a századot. Közben az új-ságok cikkeit falták. A lapok mind han-gosabban követelték az azonnali fegy-ver szünetet és a gyors békét. A kormány megbukott, az ujonnan megbízott mi-niszterelnök jóformán még át sem vette hivatalát, máris vissza kellett lépnie és az uralkodó Károlyt rendelte magához. Prágában kitört a forradalom, kikiáltot-ták az önálló csehszlovák államot, Hor-vátország elszakadt a monarchiától és Szerbiához csatlakozik. Pesten is forra-dalmi a hangulat, de a forradalom mégis késik. A front felbomlott, a katonák ott-hagyják a vonalakat és seregestől tudul-nak haza.

Mindenki érezte, hogy valaminek jön-nie kell. Még szedte áldozatait a járvány de az emberek már nem törődtek egész-ségükkel, az utcák újból népesekké vál-tak, a kávéházakba visszatértek a törzs-vendégek, itt is, ott is izgatottan vitat-kozó csoportok alakultak és sokat lehe-tett hallani ezt a nevet: Wilson, meg ezt a fogalmat: népek öndrendelkezési joga. Akik azelőtt kávéházi stratégiák voltak, most a béke térképének megrajzolására tértek át. Fantasztikus elképzelések születtek, egy új dunai nagyhatalom konturjai bontakoztak ki az újságcikkek hatása alatt a szakértő békemesterek-ben, egy hatalmas dunai pentarchia raj-zolódott meg képzeletükben a balti ten-gerrőlőtől a Fekete tenger partjáig. A népek testvéri ölelkezésére gondoltak és örömmujongást váltott ki az a hír, hogy a város háziezredének Prágában állomá-sozó zászlóalja október 28-án nem lőtt a csehekre, hanem lábhoz eresztett fegy-verrel nézte végig a forradalmi tömegek felvonulását.

— Ezért hálások lesznek a csehek. Hiszen a fiuk vérbefojthatták volna a forradalmat, de nem tették meg és így elősegítették a cseh nép jövő boldogulá-sát.

Már jönnek is hazafelé, jönnek a szél-rózsza minden sarkából, zárt oszlopokban, vagy egyenként, sietnek haza, hogy meg-védjék a drága szülőföldet. Nem, nem dobálták el a fegyverüket, magukkal hozzák és ha szükség lesz rá, befeküsz-nek újból a lövészárokbá, amely az édes haza határain kanyarog.

Oktober harmadgyedikén reggel Pista újból a kaszárnya felé tartott. Csodálatos előérzés támadt benne, hogy ma valaminek okvetlenül történ-nie kell. Az Erzsébet-tér sarkán Chme-lar dr. hosszú alakjával ütdött össze. A doktornak sietős utja lehetett, de ezért pár pillanatra szóbaállt vele.

— Hát Isten veled, én most utazom haza, Csehországba, Taborba. A viszont-látásra, kedves barátom!

Ez szegyet ütött Pista fejébe.

— A viszontlátásra doktor ur, de vaj-jon hol lesz ebben a zavaros időben vi-szontlátásunk?

— Hol? Hát hol másutt, mint itt? Te csak nem mégy el innen, ha leszerelsz, mit is keresnél másutt. Én meg vissza-jövök ide.

— Magyarországon kívánsz leteleped-ni? No, ez nagyon derék, ennek igen örülök.

A doktor szakállában széles mosoly-gás tünt el.

— Magyarországon? De hát hol éltél te az utolsó hónapokban, hogy ennyire naiv vagy és ennyire nem tudsz semmi-ről. Nem, barátom, én már nem Magyar-országra jövök vissza, hanem a csehszlo-vák állam megyei főorvosának vagyok kizemelve és itt lesz a székhelyem. Is-merem az embereket, ismerem a visz-o-nyokat, ezért esett rám a választás.

— Akkor hát ettől a pillanattól ellen-

11

segek vagyunk, — mondotta Pista me-reven — és csak mint ellenségek kerül-hetünk egymással szembe a jövőben is.

— Naiv gyerek vagy fiacskám! Csak nem gondold, hogy továbbtart az el-lenségeskedés, a háború? Ami most be-következik, nincs olyan földi hatalom, a mely feltartóztathassa. Nincs erő, amely szembeállhasson vele.

— Doktor ur! Pista fészeken szalutált, Chmelar ba-rátóságosan a vállára veregetett és tova-sietett az állomás irányában. Köpeny-nek szélei jobbra-balra röpködtek és olyan gyors tempóban haladt, hogy alig lehetett volna lépést tartani vele.

Ez a találkozás lehangolta és elkese-ritette. Olyan képtelenségnek tartotta, amit Chmelartól hallott, hogy jöttányit sem hitt belőle, de mégis kényelmetlen érzés fogta el...

— Hát legyőztek volna bennünket és nem önmagától, automatikusan ért véget

a háború? Hát mint vesztes állammal bálnak el velünk?

És nyomban eszébe jutottak gimnáziumi tanulmányaiól Brennus szavait:

Vae victis.

A Főutcán nagyobb katonai csoport jött vele szembe. Harsányan énekeltek és magyar nemzeti dalokat énekeltek. A menet élén jól megtermett legény ha-ladt, tele tudóval ordított és időnként lekapta, majd magasba hajította a sap-káját és ilyenkor harsányan kiáltozta:

— Éljen a béke!

A járkelők közül sokan kalaplobog-tatva üdvözölték a felvonuló csapatot és visszakiáltották:

— Éljen a béke!

Nagyobb csoportosulás nem támadt. Itt-ott megnyitlak az ablakok és néhány kíváncsi fej kihajolt, hogy megnézzé, mi történik az utcán, de nyomban visz-sza is húzódtak. Ugy találták, hogy nem nagyon érdekes.

3 nap múlva

október 5-én nagy napja lesz a sorsjegyvásárló közönségnek. Ezen a napon

megindul a szerencsekerék

a Zsidó Kórház sorsjegyekkel. Közel 2000 nyerőszám lesz kihúva 2,700,000 lej összeggel

Főnyeremény: 1,000.000 Lei!

amelyet egy száz lejes sorsjeggyel könnyen megnyerhet. Ha netán még nincsen Zsidó Kórház sorsjegye

ne legyen könnyelmű!

hanem siessen a legközelebbi sorsjegyáruhoz és

vegyen Zsidó Kórház sorsjegyet!

Postai megrendelésnél 100 lej beküldése ellenében portómentesen küld sorsjegyet a Zsidó Kórházegyesület Sorsjátékintézősége, CLUJ, Piața Unirii 20.

GYILKOSSÁG!

A büntett színhelyén kísérteties látvány fogadta a nyomozó hatóságokat. Amikor a holttest vallani kezd.

Egy vékony fal mögött valaki 3 órán keresztül figyelte a tragédiát
A nyomozás szálai Erdély felé húzódnak

Bukarest, szeptember 30.

„...este kilenc órakor valami gyanús zörejt hallatszott ki a szobából, fojtott nyögés és aztán tisztán hallottam egy hosszan elnyújtott tompa sikoltást... ijedten kopogtam be a szobába, de ebben a pillanatban az ajtó kicsapódott és három vagy négy sötét alak rohant el mellettem... pár ugrással elérték a lépcsőt és eltűntek... ezek voltak a gyilkosok.”

Igy kezdte vallomását a páratlan bestiálissal végrehajtott csernovici gyilkosság egyetlen koronatanúja, aki szinte minden fázisát végigélte a szörnyű bűnténynek, hiszen csupán egy vékony fal választja el a szobáját attól a lakástól,

ahol az ismeretlen banditák minden emberi

fantáziát megcsufoló bestiálissal, az inkvizíció perverz kínzásait tulzárnyalva, teljes három órán keresztül őrvongó mézárslást rendeztek.

A bűnügyi krónikában is páratlanul álló bűntényt este kilenc órakor fedezték fel és a csernovici rendőrség bűnügyi osztályának vezetői alig tíz perccel később már teljes létszámban ott voltak a helyszínen.

Grünfeldné, akinek a szobája közvetlenül az áldozatok lakása mellett van — és, amint említettük, — csak egy vékony fal választotta el a gyilkosság színhelyétől, a kiállott borzalmak következtében szinte eszelősen nézett még mindig az ajtó felé, amely mögött a borzalmas mézárslás történt.

A kettős gyilkosság

A teljesen feldúlt szoba közepén feküdt az egyik áldozat: Metz Sára, nyolcvankét éves öreg asszony, akit Csernovic egyik leggazdagabb asszonyának ismernek. Egyenesen legendák keringtek arról, hogy ez az öreg asszony, aki a leányával együtt teljesen visszahúzóda élt, milyen mérhetetlen vagyon ura, Férje, aki még a háború előtt meghalt, egyike volt a leggazdagabb bukovinai bérlokknek. Lassan, az évek folyamán hatalmas birtokot szerzett magának, egymás után vásárolta meg a legszebb csernovici épületeket és amikor meghalt, megszámlálhatatlan milliókat hagyott a feleségére és egyetlen leányára. Az asszony, dacára annak, hogy már közel járt a nyolcvanadik évéhez, egy pillanattal sem hagyta abba a férje mesterségét. Tovább tárgyalt a bérlokkal, az adósokkal, az ügyvédekkel, hírhedt volt arról, hogy az adósaival szemben nem ismert kíméletet, a legcsekélyebb késedelemért azonnal pört akasztott a kliense nyakába. Ott, ahol a birtoka volt, Rarancea község környékén, alig volt valaki, akit az évek folyamán ne idéztetett volna a bíróság elé.

Ott feküdt a nyolcvan éves öreg asszony, a megszámlálhatatlan milliók ura, a szoba közepén és a rendőri bizottság tagjai, akik pedig az évek folyamán már megéledtek a hasonló látványokkal szemben, most mégis megdöbbenne hátráltak az eléjük táruló látvány előtt.

A rémdráma

Még ott, a gyilkosság színhelyén, részletesen kihallgatták Grünfeldné, az egyetlen tanút, aki szemtől-szembe látta a gyilkosokat. — Metzné és a leánya teljesen visszahúzóda éltek. Senki sem járt hozzájuk és így nekem azonnal feltűnt, amikor este hat óra felé valami furcsa zaj, félhangos beszélgetés, nyögés, lábdobogás hallatszott ki a szobájukból.

Azt hittem, hogy az öreg asszony összeveszett a leányával... Aztán egy időre minden lecsendesedett. De talán egy negyedóra múlva egészen tisztán hallottam a leány sikoltását. Mama... mama...

— De az isten szerelmére, — szölt közbe a rendőrközség, — hát miért nem lépett közbe? Miért nem lármázta fel a házat? Hiszen mindez este hat és kilenc óra között történt, amikor a legforgalmasabb az utca?

— Nem... nem akartam közbelépni. Miért léptem volna közbe? hiszen azt hittem, hogy csak az öreg asszony veszekedik a lányával. Mások is megtörtént ilyesmi. Az öreg asszony nagyon zsugori volt. A fogához vert minden garast. Tessék elképzelni, annyira takarékoskodott, hogy meleg ételt sem evett. Egy ilyen milliós asszony nem szégyelte magát és, ha egy teát akart inni, akkor hoztam vagy a többi szomszédokhoz jött át a vizet felmelegíteni. Cseledet nem tartott! Aztán már nem is törődtem az átszűrődő zajjal. Amikor hallottam a leány hangját, a hogy az anyja nevét említette, már meg voltam győződve arról, hogy tényleg veszekednek egymással. De aztán... — ez már kilenc óra előtt pár perccel lehetett, — megint gyanút fogtam.

A falon keresztül nehéz lábdobogás zaja hallatszott át hozzám.

Az öreg asszony könnyű, tipegő lépéssel járt, a leányától sem származhattak e nehéz lépések. Szent isten, valaki van az öregnél, mondtam magamban és átfutottam hozzájuk.

— Cine acolo...? — szöltam be a szobába román nyelven.

...Egy mély férfihang német nyelven válaszolt:

— En...!

...és közvetlen ezután történt, hogy az ajtó felcsapódott és három vagy négy férfi dübörgött le a lépcsőkhöz. A kalapjuk mélyen a

Titokzatos körülmények között, állati kegyetlenséggel meggyilkolták Csernovitz leggazdagabb asszonyát és ennek leányát

volna mondaniok arról, hogy az elrejtett milliókat megtalálják. Az órákig tartó kínzás csak akkor ért véget, amikor a szoba ajtaját valaki megkopogtatta és kintről behallatszott egy női hang: Cine acolo... A banditák rémülten menekültek és már nem volt idejük, hogy a kegyelemföfést megadják áldozatuknak.

„RÖVIDLÁTÓ VAGYOK...”

A késő éjszakai órákban sikerült a borzalmas bűntény életben maradt áldozatát is kihallgatni. A több, mint nyolcvan éves öreg asszony, a kiállott borzalmas szenvedések dacára is magához tért és beszélni kezdett. Már a vallomása bevezető szavaival is egészen új megvilágításba helyezte ezt a szörnyű drámát:

— En a pénzem sohasem tartottam odahaza, — mondta elhaló hangon — de hiába könyörögtem, hiába esküdöztem, hiába ígér-

Az öreg asszony kezei és lábai össze voltak kötözve és egyetlen vértócsában uszott az egész teste.

Ezt a szerencsétlen, öreg milliósnozt az ismeretlen banditák a vágóhídi állatok módjára feltrancsították. Szinte diabolikus látvány lehetett, amikor ez a vérben uszó, számtalan sebből vérző emberi test — hirtelen megmozdult. Az öreg asszony még élt, amikor a rendőri bizottság tagjai megjelentek a páratlan borzalom színhelyén.

Miután az öreg asszonyt a sürgősen odahívott rendőrorvos felügyelete mellett elszállították a városi kórházba, a bizottság tagjai helyszíni szemlét tartottak és most

újabb, még az előbbinél is megdöbbentőbb borzalom várakozott rájuk.

Abból a szobából, ahol a borzalmas bűntény történt, egy széles, vörös csik húzódtott a padlón a konyha felé és ezek a véres nyomok beletorkoltak a konyha sarkában álló pince lejárata szájába. Hammer komisár, a bűnügyi osztály főnöke mászott le elsőnek a pincébe és ott találta Metz Regina, a milliósnozt egyetlen leányának bestiálisan megcsontolt holttestét. Már az első felületes vizsgálat alapján is megállapították, hogy ezt a boldogtalan nőt, a másik szobában, az anyja jelenlétében gyilkolták meg és azután hurcolták a pince lejáratahoz. Majd, mint egy véres hústömeget, elhajították a sötét pincébe.

szemükbe volt huzva, lehetséges, hogy az egyik sapkában volt. Sötét a lépcsőház és én az ijedségtől is alig láttam... minden összefutott előttem. Azt sem tudom, hogy hányan voltak a gyilkosok.

A csernovici rendőrség az első helyszíni szemle alapján az alábbiakban képzelte el a borzalmas gyilkosság lefolyását: Három vagy négy, — de nagyon valószínű, hogy három, — bandita belépett az öreg milliósnozt szobájába. Minden valószínűség szerint már előre alaposan tisztában voltak a helyrajzi körülményekkel, tudták, hogy egy félhomályos folyosó vezet a lépcsőházig, mely sohasem volt kivilágítva. Beléptek az öreg asszony szobájába, minden valószínűség szerint már a támadás első félpercében betörték a két nőt száját és összekötözték a két védelen áldozat kezét, lábát. Grünfeldné vallomása szerint ez még este hat órakor lehetett. De mi történt abban a bezárt szobában hat óráról este kilenc óráig?

A banditák kétségtelenül felszólították az öreg asszonyt, hogy adja elő a pénzt és miután a szerencsétlen áldozat nem tett eleget a banditák kívánságának, kezdetét vette a vadállati inkvizíció. A banditák azzal akartak az öreg asszonyra hatni, hogy először a leányát bestiálisan megkínózták, szinte élve felkoncolták és a borzalmas tortúra közben talán félrecsuszott a leány szájáról a kötés és felhangzott a halálra kínzott leány borzalmas sikoltása: Mama... mama...

A jelek szerint azonban az öreg asszony hajthatatlan maradt. Inkább tűrte, hogy a leánya ott előtte, alig egy-két méternyi távolságban kiszenvedjen, — de az eldugott pénzt nem akarta előadni. A minden részében feldúlt, össze-vissza hányt lakás jelzi, hogy a banditák szinte szakszerű házkutatást tartottak, azonban a pénzt az öreg asszony millióit nem találták meg. Hogy a hiábavaló kutatáson feldühödött banditák nem gyilkolták meg az öreg asszonyt is, erre nézve a rendőrségnek az a véleménye, hogy a banditák valószínűleg raffiniált bestiálissal kínózták az öreg asszonyt. A kínai hőlét munkájára emlékeztető módon nygáztak, hogy az áldozatuk a tortúra közben ki ne szenvedjen, mert ebben az esetben végképpen le kellett

tem azoknak az embereknek bármit is. Még husz lej sem volt a házamban...

— Hányan voltak a banditák? — kérdezte a vallomást vezető rendőrtiszt.

— Nem tudom... — sugta az öreg asszony, — én rövidlátó vagyok és a csikereimet leverték a szememről... nem láttam semmit...

A NYOMOZÁS

A nyomozás során, — mely teljes erővel megindult, — egyelőre letartóztatták a ház Genzerich nevű portását és feleségét. A rendőrség feltevése szerint a banditáknak tisztában kellett lenniük az öreg asszony életkörülményeivel és ezen ismereteiket nagyon valószínűleg a portástól, vagy annak feleségétől szerezték be. A nyomozás legújabb adatai szerint a rendőrségen az a vélemény alakult ki, hogy ezt a bűntényt is a hírhedt bukovinai bandita, Teodorovic követte el.

Az történet ugyanis, hogy a letartóztatott portás rendőrségi kihallgatása során, a nacionalista felvétele alkalmával említést tett egy Maestruk nevű rokonáról. Ez a Maestruk pedig alig egy félévvel ezelőtt azzal a gyanúval terhelten került a rendőrség elé, hogy Bukovina félelmes banditáját, a hírhedt Teodorovicot három éjszakán át vendégül látta magánál, Csernovic szívében fekvő lakásán. A rendőrség most ezen az új nyomon elindulva, reméli, hogy rövidesen sikerül elfogni e páratlan bűntény bestiális főszereplőit. Az eddigi adatok szerint Teodorovic büntetésével együtt Erdély felé menekült a borzalmas vérengzés után.

(f. a.)

Mukdenben és Charbinban szeparatista kormány alakult, amely Kinától függetlenül akar békét kötni Japánnal

Kína hadügyminisztere hadüzenettel fenyegetőzik

Moszkva, szeptember 30.

Sanghajban a kínai diákok kedden hatalmas tüntetést rendeztek és követelték, hogy a kínai kormány azonnal üzenje meg a háborút Japánnak. A tüntető diákokhoz beszédet intézett Kína hadügyminisztere is, aki kijelentette, hogy

a háború most már kikerülhetetlennek látszik Japánnal.

Az utolsó napok alatt egyébként Mandzsuriában a helyzet alaposan megváltozott. Japán ugyanis erőlyes propagandát indított annak érdekében, hogy Mandzsuria kiáltja ki függetlenségét és Japán

protektorátusa alatt alakuljon önálló állam. Ugy látszik, a japán kezdeményezés élénk visszhangra talált a mandzsuriak lakosságban, mert amiut Mukdenből hivatalosan jelentik Moszkvába,

ott már meg is alakult a szeparatista kormány, amely megkezdi Japánnal a békétárgyalásokat.

A mukdeni kormány a fegyverszünet feltevéseül azt követeli Japántól, hogy az eldobzott fegyvereket adja vissza Kinának. Tokiói jelentés szerint Charbinban is megalakult a szeparatista kormány, amely már delegátusokat is küldött Tokióba a békétárgyalások megindítására.

„Vandalizmus!”

Súlyos konfliktus a patriarchia és a fővárosi primária között

Miron Christea kemény távirata a belügyminiszterhez

Bukarest, szeptember 30.

Lapunk más helyén részletesen beszámolunk a Bukarestben néhány nap múlva megnyíló világpárlament előkészítő munkáiról. Említettük, hogy ez alkalomra a parlamentet és a „Dealul mitropoliei” dombját teljesen átalakították. Új utakat vágtak a domb sűrű és elhanyagolt bozótrengetejei között és néhány hét alatt — amióta a munkálatok tartanak — a városnak ez a talán legelhanyagoltabb része modern világvárosias külsőt kapott.

Az átalakítási munkálatokat Dobrescu, a bukaresti főpolgármester rendelte el, aki ugyálszint megfellejtkezett arról, hogy

az a domb, ahol a parlament fekszik, nem az állam — hanem a patriarchia tulajdona. Miron Christea patriarcha ma az alábbi táviratot küldte a belügyminiszternek:

A törvények nevében, melyek a magántulajdon szentségét védik, tiltakozom azon vandalizmus ellen, ahogyan a fővárosi primária a patriarcha tulajdonát képező kertet elpusztította és fosztogatta.

A távirat befejező sorában a patriarcha kéri a belügyminisztert, hogy azonnal állítsa le az átalakítási munkálatokat.

Telefon 145 **Redoute Mozgó** BRASSÓ

Ma SZERDÁN országos premier! Középeurópa parádés slágere az

OPERABÁL

Egy nagyszabású német tilmuidonság A film magával sodró cselekménye, az operából megkapó látványosság, flörtölő szerelemből, dalból és táncból szövődik össze, a rendezés a színeszi tudás és az elbájoló muzsika harmoniájában Az Operabál főszereplője **GEORG ALEXANDER**, német bonviván, partnere **LIANE HAID** a bájos és gyönyörű hangú német színésznő. A kacagtatás nagy mestere **OTTO VALLBURG**. Dallamos slágerek közül „In Santa Lucia” dalbetét festi alá a film hatásosan pergő cselekményét.

Előzőleg Micky-Maus. — Elővételek naponta délelőtt 10 órától.

Trüki kell róla

Brassó, szeptember 30.

Egyik aradi olvasónk felháborodott le-
vel kíséretében beküldötte hozzánk egy
olt megjelenő újság egyik lapszámát.

A lap címe „Erdélyi Friss Újság”. Négy
oldalas kis újság ez; a cím alatt szabály-
szerűen fel vannak sorolva, hogy kik a
felelősök és felelőtlenek, hol jelenik meg,
mi az ár, mi a cím, egyszerűen minden
formai kellék, amivel egy újság dekorálni
szokta magát.

Aradi olvasónk azonban egy külön ti-
pográfiai műveletet is végzett a hozzánk
eljutott lappeldányon. Piros ceruzával
megjelölt azokat a cikkeket, amelyeket
ez az aradi „friss”, pénteki keltezésű pél-
dányában a B. L. hétfőn megjelent szá-
mából átvett. Szószertint, még azt a fá-
radtságot sem véve, hogy a címeket meg-
változtassa. Így a következő cikkeinket
láttuk viszont: „Feljelentették dr. Jano-
vicsot”... „Váratlan fordulat a gyergyó-
alfalusi bombamerénylet ügyében”. „Ko-
moly veszedelmét fenyegeti a magánalka-
mazottak egzisztenciáját”. „A bukaresti
tőzsde nyugodtan fogadja az angol ese-
ményeket”.

Mi kedden írtuk, hogy hétfőn nyuga-
lom volt és ugyanezen cikkben jeleztük
azt is, hogy mennyivel jegyezték ekkor a
hétszázalékos stabilizációs kölcsönt. Ez a
frissnek jelzett újság ugyanezt betűsze-
rint csak pénteken hozza napvilágra.

Felháborodott olvasónk levelében azt
kérde, hogy szabad-e így újságot csinálni?
Lehet-e az, hogy ilyen módon és ilyen
eszközökkel pénzt szedjenek ki a közön-
ség zsebéből? És nem árt-e ez az eljárás
magának az újságírás egyetemes erkölcsi
és anyagi érdekeinek?

Priót levélben is pálaszolhattunk vol-
na az aradi levélre, de úgy érezzük, hogy
az utóbbi időben egyre gyakrabban je-
lentkező újságírói kalózkodás meg-
érett a nyilvános pertraktálásra.

Igen, lapot kétféleképpen is lehet csi-
nálni. Lehet úgy, hogy a lapállalat mun-
katársakat tart a világ legnagyobb váro-
saiban, fizeti a nehéz pénzeket a sajtó-
irodáknak, tízezreket havonta a távirati
és telefonköltségeikért és belső munkára
egész gárda hivatásos újságírókat tart, hogy
a közönsége igényeit minél jobban kielé-
gítse.

Aztán lehet ugyanis lapot csinálni, hogy
a lapalapító ur leszerződött egy jó ollót,
esetleg még ehhez hozzávesz egy-két anal-
fabéta diletánszt és kész a „friss” és ol-
csó lap. Így is lehet.

Ezek a lapkalózok aztán igazán nem
törődnek azzal, hogy kinek és mennyit
ártanak. Frissnek nevezik azokat a hi-
reket, amilyenhez hasonló frisset ha a
példétőlben marhahusban szervirozná-
nak fel nekik, tányérostól a vendéglős-
höz vágnak. Ezeket az álhírlapírókat és
álkiadókat igazán nem érdekli az, hogy
végleg tönkreteszik a hivatásos újságírók
egzisztenciáját is, hiszen ezeket nem is
alkalmazhatják, mert akkor hol az üzlet?

Igy van ez, kedves aradi olvasó és kö-
zöljük Önnek, hogy a provokáló szemér-
metlenségnek is van határa.

Majd megkeressük az önvédelem esz-
közeit és nem fogjuk tűrni, hogy néhány
ollóval leszurják a becsületes kisebbségi
újságírók életlehetőségeit, amely túl
az újságírói érdekeken — egyetemes ma-
gyar érdek is.

Félholtra verték a be- törők egy színérváraljai földbirtokost

Előbb csak elhallgattatták, majd
addig verték, amíg eszméletét
vesztette

Szinérváralja, szeptember 30.

Papp Zsigmond színérváraljai földbir-
tokos, volt községi jegyző, tegnap este
egyedül tartózkodott a lakásában, ami-
kor hirtelen két ismeretlen alak jelent
meg a szobában. Papp Zsigmond meg-
kérdezte a hivatlan vendégeket, hogy
kit keresnek és mit akarnak, de a ven-
dégek egyetlen szóval sem válaszoltak,
hanem rátámadtak a földbirtokosra.

Írtózatot harc keletkezett, amelyben
azonban a rablók győztek, akik is a
földbirtokost a földre teperték.

A földbirtokos természetesen segít-
ségért kiáltozott, mire a rablók egy pár-
nát gyömöszöltek Papp Zsigmond szája-
ba és hozzákezdtek munkájukhoz. Papp
Zsigmond a földre teperten és elhallgat-
tatva is védekezett, mire az egyik rabló
addig ütötte a szerencsétlen földbir-
tokos fejét, amíg Papp Zsigmond eszmé-
letét nem vesztette.

A rablók ezután nyugodtan kirabolták
az egész lakást, felférmeit és értéktár-
gyakat vettek magukhoz, amelyeknek
értéke meghaladja a negyvenezer lejt.

Váratlan fordulat a csikszen- tamási milliós betörés ügyében

A rablás két gyanúsítottja kötelet kötött a terhelő tanu nyakába
és ütlegekkel akarták arra kényszeríteni, hogy terhelő
vallomását írásban vonja vissza

Csikszereda, szeptember 30.

Több, mint egy éve már, hogy nemcsak
a Székelyföldön, de egész Erdélyben nagy
port vert fel a csikszen-tamási közbirtok-
osság székházának a kirablása. Az is-
meretlen tettesek 1 millió 200 ezer lejt
vittek el a közbirtokosság megfúrt kasz-
szájából s ez a csapás kétszeresen érintet-
te a falu lakosságát, mert az emlékezetes
ősi tüzkatasztrófa után pár hónappal
történt a betörés, tehát akkor, amikor a
faluk minden erejét az újjáépítésre volt
kénytelen fordítani.

A vakmerő betörés sokáig foglalkoz-
tatta a bünygyi hatóságokat is. A csend-
őrség és a csikszeredai rendőrség össze
is vették a nyomozásból kifolyólag, ami-
nek a magyarázata abban volt, hogy a
közbirtokosság jelentős jutalmat helye-
zett kilátásba a tettesek kézrekerítéséért.
A nyomozás eredménye azonban mind-
össze annyi volt, hogy letartóztattak,
majd újra szabadlábra helyeztek egy cso-
mó okkal, vagy ok nélkül gyanúsított em-
bert.

Most aztán, több, mint egy év elmúltá-
val, rendkívül érdekes, haviúziú ford-
ulat állott be az ügyben. Annakidején az
őreg Garzán János terhelő vallomása
alapján letartóztatták Sándor Mihályt és
Albert Bétát csikszen-tamási lakosokat.
Később természetesen őket is szabadlábra
helyezték, mert az őreg Garzán vallomá-
sa nem volt eléggé bizonyító erejű. A
faluk azonban inkább hitt Garzánnak,
mint a csendőroknak s így a két meg-
vádolt ember feje fölött állandóan ott
lebegett a gyanu a falu közvéleménye
előtt.

Vasárnap éjjel aztán furcsa történet
nőtt ki ebből a falusi hangulathoz. Sándor
Mihály és Albert Béla kimentek a Har-
gítára, hol az őreg Garzán a teheneket őriz-
te. A két elkeseredett ember felszólította az
őreg pásztort, hogy kísérje őket a faluba
s tanuk előtt diktálja jegyzőkönyvre,
hogy annakidején tett terhelő vallomása
hazug kitalálás volt. Az őreg pásztor
azonban nem engedett. Ő lelkiismerete
szerint vallott, mást ma se mondhat, kü-
lönben is bármelyik percben a legmag-
sabb bíró elé kerülhet, nem térheti hát
a lelkét hazugsággal.

Erre a két dühtől elvakult ember kö-
telet kötött az őreg nyakára s úgy hur-
colta be maga után a faluba.

Ott két tanút kerítettek elő hirtelen és
egy jegyzőkönyvet írtak s akkor újra
közrevették az őreget. Az azonban most
sem akart a szájuk ize szerinti vallani.

A két becsületét kereső ember most már
végleg elvesztette a józanságát s furcsa
„törvénykezéshez” fogott.

Felállottak két oldalon a makacs őreg
pásztor mellett s felbájtva ütlegezni
kezdtek.

Ki tudja, hogyan végződött volna ez a
sötétlőnusu havasi igazságkeresés, ha a
beállott zürzavarban a jegyzőkönyvveze-
tést felkért gazda meg nem ugrik és nem
értesíti a csendőrséget.

Sándor Mihályt és Albert Bétát letar-
tóztatták és beszállították a csikszeredai
szárnyparancsnoksághoz. A csendőrség-
nek ugyanis az a gyanuja, hogy a két
embernek mégiscsak lehet valami köze a
kasszarabláshoz, ha ilyen erőszakos esz-
közzel is bizonyítani akarja ártatlanságát.

Százezer munka- nélküli Romániában

Míg a munkaügyi minisztérium naiv közleményeket ad ki, hogy
Bukarestben egyetlen munkanélküli sincs, addig az utcákon ezrével
csoportosulnak a nyomorgó állásnélküliek

Egy év alatt 50 – 60 ezerre emelkedett a munkanélküliek száma

Bukarest, szeptember 30.

Nemrégiben a „Neamul Romanesc” —
a miniszterelnök lájb-zsurálja — azt a
feltűnést keltő hírt közölte, hogy a fővá-
rosban nemcsak teljesen megszűnt a mun-
kanélkülség, de határozott munkáshiány
tapasztalható a fővárosi üzemeknél. Ép-
pen ezért a munkaügyi minisztériumban
elhatározták, hogy az észak-erdélyi me-
gyékből néhány ezer munkanélkülit fel-
szállítanak Bukarestbe a megindítandó
köz munkák elvégzésére. A miniszterelnök
lapjában ez a cikk kétségtelenül a mun-
kaügyi minisztérium adatai alapján író-
dott meg. A minisztérium munkaközve-
títő osztálya ugyanis állandóan kimuta-
tásokat közöl arról, hogy mennyi munka-
nélküli található az országban és hogy
ezek az adatok mennyiben meghízhatók,
legjobban jelzi a Neamul Romanesc fent-
említett cikke.

Amikor Bukarestben ezrével kószálnak
a munkanélküliek, a nagypiacon, a
Cizmigiu-kert, a pályaudvarok környé-
kei telve vannak kétségbeesett emberek-
kel, a munkaügyi minisztérium állást-
közvetítő hivatala boldogan jelenti,
hogy a fővárosban fehér holóként sem

található egyetlen munkanélküli sem.

Ugyanez az eset az ország többi részei-
ben is. Temesvárról, Nagyváradról és a
többi erdélyi városokból beérkezett hiva-
tatos adatok még csak megközelítőleg sem
jelzik a tényleges munkanélkülséget. Ezek
az adatok csupán azt a célt szolgálják,
hogy néhány állami tisztviselőnek legyen
mivel kitölteni a hivatalos órák unalmát.
Igy készülnek el a minisztérium hivatalos
kimutatásai a munkanélkülségről és ép-
pen ennek köszönhető, hogy

Románia az egyetlen ország egész Eu-
ropában, ahol senkinek még csak sejt-
telme sincs arról, hogy tényleg hány
munkanélküli található az országban.

Amikor a munkaügyi minisztérium hi-
vatalos adatai szerint a fővárosban egyet-
len munkanélküli sem található, a mun-
kásszervezetek husz-harminezer munka-
nélküli lézengő tagjukról tesznek említést.
A hivatalos kimutatás szerint az egész or-
szágban csak néhány ezer munkanélküli
jelentkezett a közvetítő hivatalokban, ez-
zel szemben például csak a szociáldemok-
rata párt százezernyi munkanélkülről
tud.

A szociáldemokrata párt manifesztuma

— mely most jelent meg — szintén arra
hivatkozik, hogy

az országban található munkanélküliek
száma elérte, sőt meghaladta a százeze-
res számot.

Flueras János, — a szo-
ciáldemokrata párt elnöke,
akit ez ügyben felkeres-
tünk — alábbiakat mondta
a világkrízis legfélelme-
sebb kísérő jelenségéről —
a munkanélkülségről.

— A munkaügyi minis-
terium hivatalos adatai a
munkanélkülségről — egy-
általán nem felelnek meg a valóságnak.
A tényleges helyzet az, hogy

nálunk Romániában csak találhatni le-
het a munkanélküliek számát.

Nálunk csak a szervezett szociáldemok-
rata munkások jelentkeztek és így ne-
künk sincsenek adataink a munkanélkü-
liek tényleges tömegéről. Egyetlen pon-
tos adatunk van, melynek alapján követ-
keztetni lehet arra, hogy milyen iszonyu
pusztítást végzett a munkanélkülség ré-
me a munkások soraiban és ez: A mun-
kásbiztosító intézetnél nyilvántartott ta-
gok száma. Tavaly a munkásbiztosítónál
még 352 ezer dolgozó munkás fizetett tag-
díjat, míg az idén a fizető tagok száma
lecsökkent 280 ezerre. Ha most számítás-
ba vesszük a munkanélküli földmunká-
sokat is, úgy nyugodtan állíthatjuk, hogy
az országban több mint százezer mun-
kást itélt éhhalálra a munkanélkülség
réme.

— Hogy a munkanélkülség kérdése
milyen döntő szerephez jutott nálunk —
folytatta nyilatkozatát a szociáldemok-
rata párt elnöke —, elég megemlítenem,
hogy egyedül a mi szervezeteinknél több
mint harmincmillió lejt fizettünk ki a
munkanélküli tagok kezeihez az utolsó
öt esztendőben.

A szociáldemokrata párt elnöke nyilat-
kozata befejezésekként még elmondta,
hogy a kormánnyal folytatott tárgyalások
eredményeképpen a párt kétféleképpen
kapott a munkaügyi minisztérium mun-
kanélküli alapjából. Ezt az összeget a
párt az alábbi felosztás szerint juttatta
el a különböző szövetségeihez: A vas-
és fém munkás szövetség kapott 375 ezer lejt.
Ugyanennyit kaptak a bányászok és a
nyomdászok, 125 ezer lejt kapott az építő-
-, a ruházati- és a famunkás-szövetsé-
g. A magántisztviselők, a kikötő- és a
vendégipari-munkások szövetsége 100—
100 ezer lejt kapott a munkaügyi minis-
terium kétféleképpen alapjából, míg a vas-
utas-szövetségnek 87.500 lejt, a dohány-
gyári és az élelmiszeri munkásoknak pe-
dig 37.500 lejt jutott.

Mégis Ovidius koporsóját

találták meg a konstancai
ásatások során

Bukarest, szeptember 30.

A nyár elején világszenzációként kelt
szármra a hír, hogy a Konstanca mellett
szőlőkben folyó ásatások során paraszi
márványból való, díszes szarkofagot ta-
láltak, amely nem lehet másé, mint egy
nagy római emberé, tehát a Tomisba
száműzött Ovidiusé.

A hírre számos külföldi régész utazott
Konstanca, hogy megvizsgálja az érte-
kes leletet. Miután a koporsón nincs se-
mi felírás, hanem csupán két jellek,
közük mérleg, bölényfej, szekerke, lánd-
zsa, ostor és harpófogó, az archeológus-
ok arra a következtetésre jutottak, hogy
inkább egy gazdag mézáros nyughely-
ről és nem Ovidius szarkofágjáról lehet
szó. Arra az álláspontra helyezkedtek
ugyanis, hogy a nagy római költő ko-
porsójára feltétlenül felírták volna a ne-
vét s jellekpül a lantot mintázták vol-
na rá.

A nagyszerű márványkoporsó rejtélye
körül most érdekes fordulat állott be. Em.
C. Grigoras román kriptografus alapos
tanulmányozás alá vette a szarkofagot s
rájött, hogy a két jelképszavainak a
kezdőbetűi mégis Ovidius nevét adják.
amennyiben a mérleg azt jelenti: oscil-
lare (O), a bölényfej — venari (v), a lán-
dzsa — joculari (i), a fejsze — difindere
(d), a harang — insonare (i), az ostor
— undare (u) s a harpófogó — serrere
(s).

Az is kétségtelenné teszi Grigoras sze-
rint, hogy valóban Ovidius koporsójáról
van szó, mert a híres költő Pitagoras hi-
ve, pitagoreanus volt, akiket — akár a
zsidókat és kaldeusokat — Augustus csá-
szár és utódai könyörtelenül üldöztek,
mint forradalmárokat és köztársaságia-
kat. Ovidiust is emiatt szűzték tulaj-
donképpen, amint ezt újabban kiderítet-
ték.

Mindezek alapján Grigoras határozot-
tan állítja, hogy igenis Ovidius sirját fe-
dezték fel s hogy a több millió lejt ér-
téket képviselő koporsóban a tomisi szám-
űzött hampait lelték fel.

OKTÓBER

4

Gazdát keres 1/4 millió lej!

mert a KOLOZSVÁRI MENTO EGYESÜLET egy el nem
adott sorsjegyre esett nyereményről lemondott és

250.000 lejt október 4-én

ujból kisorsoltat. — A nyeremények kifizetését az ALBINA
BANK garantálja. VEGYEN 100, vagy 50 lejért KOLOZS-
VARI MENTO SORSJEGYET! Minden sorsjegy még
hét huzáson vesz részt!

Fő- nyeremény: 1.000.000 lej!

Sorsjegyek mindentűt kaphatók. 119, illetve 69 lejért pos-
tán is megrendelhetők ALBINA BANKNÁL, CLUJ, Piața
Unirii. — Főbizományos: DERZSY GÉZA, Braşov,
Str. de Mijloc 163 és Bucureşti-ben: B. Zahar-
vici, Str. Sf. Apostoli 28.

OKTÓBER

4

Közgazdaság

A szatmári villamosmű különös története

Szatmár, szeptember 30.

A szatmári villamosmű új centráléjének dolgaról a B. L. részletesen beszámolt. Megírtuk, hogy a város az első árlejtésen a Ganz-cégnek adta ki a szállítást. A miniszter azonban a várossal ellentétben a Brown és Boeveri angol cégnek ítélte oda a szállítást és utasította Szatmár városát, hogy a szerződést kösse meg.

A város nem sietett a parancsot végrehajtani. Egy néhány nap múltán hivatalosan közölte a sajtóval, hogy a miniszter ismét más álláspontot juttatott és úgy döntött, hogy az angoloknak sem adja ki a szállítást, hanem a villamosmű új gépeinek pályázatát ismét ki kell írni.

Hetek teltek el ez újabb miniszteri rendelkezés óta és e hetek alatt ismét nem történt semmi. Az árták az interimár-bizottság elnökének asztalán fektüsznek és az interimár-bizottság öt tagja közül egyik sem hajlandó nyilatkozni arról, hogy mi is lesz hát voltaképpen a villamosmű gépeivel? Miért nem írják ki az új árlejtést? Miért nem adják ki a szerződést az angoloknak, ha már árlejtést ki nem írnak? Arra sem kap az ember feleletet, miért nem hajtják végre a miniszter egyenes utasítását?

Valami készül, annyi bizonyos. Ez a nagy titkolódzás jót nem jelenthet. A városházán annyit mégis sutognak, hogy nem lesz árlejtés, hanem megkötik a szerződést.

A legérdekesebb a dologban, hogy Szatmár legutóbb tízmillió kölcsönt vett fel azzal a rendeltetéssel, hogy ebből a kölcsönből elsősorban ezeket a tervezett elektromos-gépeket veszi meg és közben a tízmilliót költik, de a villamosmű ügye dülőre még mindig nem jutott.

Egy pozitívumot tudunk: a főszámvevő valami előterjesztéssel élt. Pénzügyi kifogást adott be az interimárról, de azt, hogy ezek a kifogások hogy szólnak és mit nehezményeznek, ismét nem lehet megtudni. A főszámvevő sem nyilatkozik, mert neki is meg van tiltva, hogy nyilatkozzék.

Szatmáron az interimár most úgy gazdálkodik, mintha nem az adófizetők, hanem a saját pénzével gazdálkodnék. Akármennyire interimár is és így kinevezési alapon ül a város élén, mégis csak felelősséggel tartozik, számadással és nyilatkozattal. A diktátorok felülállásának és elzárkózásának is van határa.

Jugoszlávia vámháborút akar?

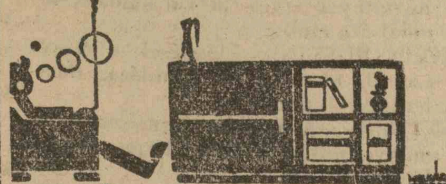
Szofia, szeptember 30.

Jugoszlávia váratlanul olyan súlyos kereskedelmi célzatu lépésre készül, amelynek már csak a híre is az összes szomszédos országokban nagy megütközést váltott ki.

E hír szerint ugyanis a jugoszláv kormány az árucikkek egész sorának a Jugoszlávián való átszállítását megtiltja. A tilalom alá vett cikkek közé tartoznak többek között a Bulgáriából Svájcba és Olaszországba irányított élőállatszállítmányok, a friss és fagyasztott husok, nyersbőrök stb.

A lapok ezzel a hírrel kapcsolatban megállapítják, hogy Jugoszlávia magatartása egyértelmű a balkáni vámháború felidézésével.

HA BUTOR
LEGYEN

SZEKELY & RÉTI
BUTORGYÁRÁBÓL

MAROSVÁSÁRHELY
BUKAREST
BRASSÓ
NAGYSZEBEN

MOTTO:
ELSŐKÉZBŐL — A LEGJOBBAT — LEGOLCSÓB-
BAN, KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEKKEL

A szociális terhek azonnali csökkentését követeli a gyáripár

Evi 78 millió munkásbiztosítási járulékot fizet a Resica

Bukarest, szeptember 30.

A romániai gyáripár saját jól felfogott érdekében folytatni akarja az általa termelt árucikk olcsóbbá tételére irányuló akciót, amely tavasz óta megakadt. Ezt az olcsóbbítást az iparosok elsősorban a közterhek csökkentésétől teszik függővé és ezért sorozatos memorandumokkal fordultak Argetoianu pénzügyminiszterhez, hogy az új állami költségvetés összeállításánál vegye tekintetbe a gyáripár teherbíró képességének kimerülését. Különösen a forgalmi és luxusadó eltörlését, vagy enyhítését kéri a gyáripár, azonkívül a szociális terhek enyhítését sürgeti. Ez utóbbi kívánságát

igen érdekes adatokkal támasztja alá a pénzügyminiszternek a napokban átadott beadvány.

Kimutatják a gyáripárosok, hogy még az iparilag legfejlettebb nyugati államokban sem visel olyan magas szociális terheket a gyáripár, mint Romániában.

Ilyen körülmények között a mai válságos időkben a gyáripár a maga egzisztenciája elleni valóságos merényletnek minősíti a szociális terhek legcsekélyebb emelését is és ehelyett azoknak a munkaadók teherbíróképessége arányában való azonnali leszállítását követeli.

Megint baj van a gabonával

Súlyos konfliktusokat idézett elő a fontsterling válsága

Harc a román és a francia gabonakereskedők között — Megindul a fakivitel

Bukarest, szeptember 30.

Közvetlenül az angol aranyfedezet felüggesztésének nyilvánosságra jutása után jeleztük, hogy a brit birodalom határozata a romániai gabonakivitelben súlyos nehézségeket fog előidézni. Az első pillanatokban felvetődött jóslatunkat az események beigazolták, mert a font válsága miatt olyan konfliktus tört ki a romániai és a francia gabonakereskedők között, amely komoly komplikációkhoz vezethet. Arról van szó ugyanis, hogy a brailai és galaci román gabonakereskedő-cégek elhatározták, hogy a szeptember 1-én előttről fontsterlingben történt franciaországi kötéseknek csak úgy szállítják le, ha azt nem a font tőzsdéi értékén fizetik meg, hanem a font aranyértékében.

A romániai gabonakereskedők határozata Párisban kinos feltűnést keltett. A francia gabonakereskedők ugyanis ragaszkodnak ahhoz, hogy a romániai gabonakereskedők tartsák magukat a szerződés feltételeihez, amelyek tudvalevőleg határozottan kimondják, hogy a lekötött árut a font papírértékében és nem arany valutában kötelesek megfizetni. A román exportőrök azonban ragaszkodnak álláspontjukhoz és kijelentették, hogy amennyiben a franciák

nem fogadják el proposíciójukat, úgy megtagadják a szerződésben lekötött gabona leszállítását.

A romániai gabonakereskedők határozata nemcsak a nemzetközi köröket, de a román kormányt is komolyan foglalkoztatja. Amennyiben a franciák ragaszkodni fognak a szerződéshez, úgy nincs kizárva, hogy az ügy nemzetközi döntőbíróhoz kerül. Abban az esetben pedig, ha a nemzetközi fórum a franciák javára dönt, úgy a romániai gabonakivitel több, mint egy milliárdot fog ráfizetni a font áreszküszására.

Érdekes, hogy amíg a font esése a gabonakivitelre súlyos hátrányokat okozott, addig a legújabb pénzpiaci események a fakivitel komoly konfliktusát helyezik kilátásba. Így többek között az egyiptomi faimportőrök értesítették a romániai fakiviteli cégeket, hogy azonnal kezdjék meg a kötések effektuálását, ugyanakkor pedig újabb nagytételeket kötöttek le a belföldi piacon. Ennek a nagyfokú érdeklődésnek egyik fő oka az, hogy a gyapot ára rohamosan emelkedik. Az egyiptomi keresletnek döntőjelentősége van a romániai gabonakivitelre, tekintve, hogy egyik legnagyobb fellevevő piacunk a múltban is egyiptom volt.

A nagy dilemma

Még sem fogják a cukor árát leszállítani

Megkezdődtek az ipar és kereskedelemügyi minisztériumban a cukorrépa megállapító tárgyalások

A cukorárak revíziójáról háromnegyedéven belül nem is lehet szó

Bukarest, szeptember 30.

Mint jelentette a B. L., kedden délután összeült az ipar és kereskedelemügyi minisztériumban az a bizottság, amelynek hivatása a cukorrépa árát megállapítani. A tárgyalásokon, a minisztérium megbízottain kívül résztvettek az erdélyi és bánsági mezőgazdasági szervezetek képviselői, továbbá öt tökecsoporthoz tartozó 13 romániai cukorgyár képviselői, akik mind tagjai a cukorkartellnek.

A cukorrépaár-megállapító vegyes bizottság tárgyalásai a kapcsolatban, amelyek előreláthatólag október hónap közepéig is el fognak húzódni, olyan hírek terjedtek el, hogy a cukor árát is lefogják szállítani. Ez a hír annál valószínűbbnek látszott, mivel azt maguk az érdekeltek sem cáfolták meg.

Az ipar- és kereskedelmi minisztérium-

ban megindult plerimináris ármegállapító tárgyalásokkal kapcsolatban alkalmunk volt beszélgetést folytatni a cukorközpont egyik vezetőjével, aki kérdéseinkre a következő érdekes felvilágosításokat adta:

— Tagadhatatlan, — hogy a cukorkérdés régi problémája az ország közgazdasági életének, amit igen sokan arra használnak fel, hogy tőkét kovácsoljanak a gyárak ellen.

— Naivság azt gondolni, hogy a cukor árát máris holnapra le lehetne szállítani. A cukorgyárak évente szabályszerű és a minisztérium által ellenjegyzett árszerződést kötnek a cukorrépa termelőkkel és ennek megfelelően állapítják meg a cukor árát is.

— A legutóbbi ilyen árszerződést április 7-én kötötték meg a gyárak a cukorrépaártermelőkkel és a cukorrépa árát a 10 arányítva a 600 lejben állapították

meg. Emnyibe került tehát a nyersanyag, amely a jelenlegi árban stabilizálja a cukor árát. Ha tehát szó is kerülne árredukcióról, az mindaddig nem volna keresztülvihető, amíg az áprilisban megállapított árnívón vásárolt répából készített áruval rendelkeznek a gyárak.

Jelen pillanatban pedig az a helyzet, hogy a romániai gyáraknak összesen még 8000 vagon cukruk van raktáron, amelynek eladása — ha a fogyasztás állandó csökkenése meg nem szűnik — legkevesebb háromnegyed évet vehet igénybe.

Egy árszállítási határozat esetén is tehát legfeljebb csak háromnegyed év múlva lehet szó a határozat tényleges alkalmazásáról.

— Tessék elhinni, hogy a cukorgyárak sem idegenkednek a cukorárak revíziójától. Mert mi ugyanúgy tudjuk, mint az ország többi közgazdászai, hogy a világháború magával hozta a fogyasztás rohamos lecsökkentését, ami az iparcikkek árának fokozatos lemorzsolódását vonta maga után. De ahhoz, hogy az iparcikkek megolcsuljanak, szükség van a nyersanyag megolcsóbbodására is.

— A helyzet az, hogy

maga a minisztérium ellenzi a cukorrépaárának leszállítását azzal a természetes megokolással, hogy a mezőgazdasági termelés mai súlyos válságában az árszállítás katasztrofális következményekkel járhat a termelőknek nézve.

Amennyiben azonban a minisztérium hajlandó lesz belemenni a nyersanyag árának leszállításába, úgy

a cukorgyárak — a régi cukorrépából gyártott áru eladása után — a legnagyobb készséggel bele fognak menni a cukor árának leszállításába.

Amint tehát a fentebbi nyilatkozatból kitűnik, a cukorár tengerikigívóvá dagadt problémája újból nyitott kérdéssé vált, amely körül előreláthatólag hosszantartó harcok lesznek.

Megvan a nagy ürgyi is: a mezőgazdák érdeke.

Kis Közgazdasági Hírek

JONESCU SISESTI FÖLDMIVÉLESÜGYI ÉS VASILESCU KARPEN IPAR- ÉS KERESKEDELEMÜGYI MINISZTER tegnap megbeszélést tartottak, hogy miképpen lehetne a mezőgazdaságot tehermentesíteni a különböző adóterhektől. A kormány két gazdasági minisztere elhatározta, hogy a községek és városok költségvetési egyensúlyának megővése érdekében ideiglenesen meg fogják tartani a jelenlegi rendszert, január elsejétől azonban mentesítik a mezőgazdaságot mindazon illetékektől, amelyeket a községek és a mezőgazdasági kamarák vetettek ki.

A **FÖLDMIVÉLESÜGYI MINISZTERHEZ ERKEZETT JELENTÉSEK** szerint a lengyel piacokon katasztrofálisan esnek a romániai gyümölcsnemek árai. Az áresést annak tulajdonítják, hogy a romániai exportőrök vegyes minőségű és közepes, valamint rosszul csomagolt árut szállítanak külföldre, ami jelentős mértékben lenyomta a romániai termékek árát. A földművelésügyi minisztérium elhatározta, hogy szigorú rendszabályokat fog életbe léptetni a kivitelre kerülő gyümölcsnemek fokozott ellenőrzésére.

A **PENZÜGYMINISZTERIUM EGY BIZOTTSÁGOT NEVEZETT KI** a statisztikai hivatal átszervezésére. A statisztikai hivatalok hiányos működése miatt ugyanis a múltban rengeteg hátrányt szenvedett az ország közgazdasági élete és igen sok nyomasztó problémát még a mai napig sem lehetett megoldani, mert nem állott az illetékesek rendelkezésére megfelelő statisztika.

A **KÖZPONTI ADÓÜGYI BIZOTTSÁG** október hónap első napjaiban újra megkezdte működését. A bizottság tárgyalás alá fogja venni az idei adókiegészítések ellen beadott különböző felebbezéseket és egyben meg fogja állapítani azokat a módosításokat, amelyeknek jegyében a téves adókiegészítések korrigálni kell. Egyről azonban megelégednek: amíg a határozatok alkalmazására kerül a sor, addig az idei évi adóba mindent elárversztek.

A **NEMZETKÖZI MEZŐGAZDASÁGI HITELINTÉZET ELNÖKE** a Romániában is jólismert Regard professzort, a Credit Foncier Française vezérigazgatóját nevezte ki. A nemzetközi pénzügyi igazgatója az olasz nemzeti mezőgazdasági hitelintézet igazgatója, Nolla professzor lett.

OKTÓBER 10-ÉN LEJÁR A KAMARAI CÉGBEJEGYZÉSEK HATÁRIDEJE. Tekintettel arra, hogy az erre vonatkozó törvény életbe léptetése egy hónapot késelt, rengeteg cég van még, amely nem jegyeztette be magát. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara interpellált a Kamarák Központjánál, hogy a cégberegjegyzések határidejét hosszabbítsák meg december 31-ig.

↓ Rehabilitáltak egy magyar uszóbajnoknőt. Budapestről jelentik: Lenkei Magda, magyar uszóbajnoknő ellen profi-vadát emelt az egyik párisi sportlap. A vád szerint Lenkei csak úgy akart Londonban starthoz állani, ha táncosnői szerződést szereznek a részére. A magyar uszósövetség ezen ügyben kérdést intézett az angol uszósövetséghez, mely válaszában tisztázta a magyar bajnoknő szerepét. Az ügyet egyébként nagyon felfújták. Pedig nem is olyan szegény és nem is rossz profiuszónak lenni.

↓ Angliát és Oroszországot is szeretné bekapcsolni a nemzetközi football-szövetség. Genfből írják: A FIFA kongresszuson hosszabb megbeszélések folytak arról, hogy az angolokat ismét visszacsalogassák a FIFA kötelékébe. Már megtalálták a formulát is, mely az angolok belépését elősegítené. Az alapszabályokat módosítanák olyan értelemben, hogy a FIFA ellenőrzési jogát, melyet egyébként sem gyakorolt soha, — törölnék. Komoly szó esett még Oroszország felvételéről is. A prágai Sparta már is meg fogja kapni az engedélyt egy oroszországi tura lebonyolítására. A súlyos gazdasági viszonyokra jellemző, hogy a útkári állást nem töltötte be a FIFA, holott arra száz pályázó jelentkezett.

↓ Összeállították az osztrákok ellen szereplő magyar válogatottat. Budapestről jelentik: A vasárnapi Európa-kupa meccsre a szövetségi kapitány a következő csapatot állította össze: Aknai, — Mándi, Dudás, — Borsányi, Sárosi, Lázár, — Dömötör, Avar, Kalmár, Turay, P. Szabó. Tartalékok: Gallina, Korányi, Takács II., és Hires. Bécsi jelentés szerint, az osztrák válogatott csapat a kö-

vetkező tizenegy játékost szerepelteti Budapest: Hiden, — Rainer, Blum, — Mock, Smistik, Gall, — Zischek, Gschweild, Sindelar, Schall, Vogel. Tartalék: Platzer. Az osztrák csapat teljes egészében azokból a játékosokból áll, akik legutóbb imponáló fölénnyel 3:0 arányban verték meg a németeket. Az osztrák sportsajtó egyébként nagy bizakodással néz a vasárnapi mérkőzés elé.

Iskolák Egyesületek

— A BRASSÓI HADIROKKANTAK, HADIÁRVAK ÉS HADIÖZVEGYEK EGYESÜLETE, Hirscher-utca 28., felhívja tagjait az október hó 1-én délelőtt 9 órakor megtartandó közös megbeszélésre. — Kaiser János egyesületi titkár.

— A BRASSÓI SZÉKELY TÁRSASÁG pék, cipész, csizmadia, autókarosszéria készítő, kocsi-fényező, kovács, műlakatos, kárpitos, szobafestő, épület- és butormázoló, kötélverő és asztalos iparra keres tanulókat. Egy helybeli fiút kereskedő tanulóknak helyezhetünk el a gépkatrészek és villanyszakmában. Felvilágosítást ad József Domokos főtitkár, Kálvin János-utca 3. sz. Válaszbélyeg.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV

No. 23.739—1931. serv. econ.

HIRDETMEŊY

Ezennel közhirrre tesszük, hogy a bolgár-szegi elemi iskola részére szükséges *iskolapadok* beszerzése céljából, folyó évi október hó 3-ára kiírt *árlejtés bizonytalan időre* elhalasztott.

Brasov, la 29. Septemvrie 1931.

Comisia Interimară,

Presedinte:
Suciū m. p.

Secretar General:
Maxim m. p.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7-50, illetve 15 lej. Legkisebb hírde-
tés 10 szó. Negyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.
A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej

Vétel-eladás

Egy 200 kgr-os tizedes mér-
leget keresek megvételre. Cím
15061 szám alatt a brassói ki-
adóban.

Szabóműhely-berendezés min-
den elfogadható áron elköltö-
zés miatt eladó. Cím 15074 sz.
alatt a brassói kiadóban.

Keresek megvételre egy fél-
stabil 45—80 HP. üzemképes
gőzgépet Mathe Jonescu Bor-
sec. 15078

KÉZIMUNKA storok, ágy-
terítők, tüllerítők gyönyörű
összeállításal, vitrin-csipkék,
zsebkendők, nagy választék-
ban olcsón beszerezhetők.
Brassó, Kapu-ucca 23. emelet.
15099

Megbízható friss tiszta orth.
koser LIBAZSIR megbízásból
ELADÓ különként 72 lejért.
Goldstein, Brassó, Buzasor.
15095

Allást nyer

Tanítót vagy tanítónőt kere-
sek vidéki házhoz. Idősebb kor-
ban, ki magyarul tanít. Cím a
brassói kiadóban. 15000

Francia és angol női-szabó-
sághoz férfiak és nők felvétet-
nek azonnalra. Jelentkezni Se-
lari 20. emelet, Bukarest. 15001

B. L. Kocsis Béla

BRASSÓI LAPOK nyomdai vállalatának kiadása és elosztása a következők szerint:

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra
negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokra negyedévre 420, félre 820,
évente 1600 lej

Fiókiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad- és Alsófehérvármegyék részére Déva, Str.
Ioan Creangă 2. Telefon 17. (Balogh Géza)

MEGBIZOTTAK. Arad: Piața Impăratul Traian 1. (Halmágyi Pál) — Bukarest: Dán Dániel
Gerő Sándor és Kohn Jenő. — Déz: Str. S. Barnabiu 10. (Oszti Kálmán) — Kolozsvár: Str.
Dubalilor 7. (vot Timár-ucca) (Neumann Ignác) — Marosvásárhely: Benjamina Árpád Str.
Bererle 1 (Sörház-ú) — Nagyszeben: Strada Turnului 13. (Szigetváry László) — Nagyvárad:
Str. Nic Jiga 32 (Szabó Gyula) — Szatmár- és Máramaros megye: (Szőke György) Szatmár
Mária-ú. 7. — Szilágysomlyó: (Helferlin Ernő) — Temesvár: Gyárvaros, Ligis-utca 4
(Halmágyi Pál). — Torda: Str. Reșele Ferdinand 25. (Dénas József).

Központi szervezők. pénzfelvételi jogosultsággal Bartha Géza, Dán Mózes.
HIRDETÉSEKET tevesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hír-
detőiroda. Részletes tarifákla készséggel szolgálnak.

Szerkesztői üzenetek

Nagyvár. A megegyezéstől, illetőleg az
írásbeli vagy szóbeli szerződésről függ. Az,
hogy havonta fizeti a bért, nem zárja ki,
hogy az üzlethelyiséget csak negyed vagy fél-
évre mondhatja fel.

Makfalvi előfizető. A lipcei mintavásár au-
gusztus végén volt és legközelebb a jövő év
március elején lesz. Az ut vizummentes. A
román vasutak ötven százalékos, a közbeeső
és német vasutak is megfelelő kedvezményt
adnak.

Székelykeresztur. Megdöbbenéssel regisztrál-
juk e helyen azt a panaszt, hogy Kissolyos
községben a székelykereszturi adótárnok a
községi jegyző, bíró, stb. kíséretében milyen
kíméletlenül intéztette a végrehajtást. A le-
foglalt gépeket a község házára vitték, ahol
hancurozó gyerekek játékból összerongálták,
a gazdák hombjait és csüreit lepecsételtette,
hogy még enni valójuk sem maradt a szegény
embereknek, ha valaki kifogást tett, azt meg-
kötözéssel, sőt lelövéllel is fenyegették. A pa-
nasz szerint a jegyző is ridegen utasította el
a kétségbeesett embereket azzal a kéréssel,
hogy legalább a vetőmagvat engedje vissza
nekik. Bizony, ha mindez megfelel a tények-
nek, megértjük azt is, hogy szeretnénk meg-
szabadulni nemcsak az adótárnoktól, hanem
a székelyudvarhelyi pénzügyigazgatótól is, a
kinek az emberei ilyen módon járhatnak el
a szegény néppel szemben.

41 éves olvasó. Részvétellel vagyunk súlyos
helyzete iránt és megértjük kifakadását is
azok ellen a jómóduak ellen, akik az Ön által
előfizetett lapot ingyen és gyakran előbb ol-
vassák, mint Ön, akik az újságolvasást fény-
űzésnek mondják, hogy ne kelljen rá előfi-
zetni, de szívesen üzetik a fényt másokkal a
maguk javára. Az igazság az, hogy az újság
ma már nem fényűzés, hanem életszükséglet,
s a tehetősek, akik zsugoriságból és kapzsi-
ságból a mások, szegény emberek rovására

ingyen elégitik ki ezt az igényüket, nem ér-
demlik meg, hogy Ön odakölsönözze nekik
az újságot. Előfizetése ügyében a kiadóhiva-
tal intézkedett.

Szárhegy. Azzal a sorsjeggyel bizony baj
volt, valami történt, ami miatt a huzásokat
is megszüntették. Megvigasztalhatja azokat,
akik ilyen sorsjegyet vettek, hogy a pénz
nem az ügynök kezén sikkadt el, hanem a ná-
lunk divatos rendszeren.

S. L. Brassó: Burzenländer muzeum és As-
tra muzeuma, Sepsiszentgyörgy: Székely nem-
zeti muzeum, Nagyszeben: Bruckenthal mu-
zeum és Természetrajzi muzeum és román
néprajzi muzeum. Kolozsvár: Erdélyi muze-
um (magyar), Segesvár: dr. Bakon városi fő-
orvos muzeuma. Bukarest: Zoológiai, egyete-
mi, etnográfiai és városi muzeumok, Aradon,
Nagyenyeden és Marosvásárhelyen is vannak
muzeumok. Nevezetesebb kutatók: dr. Sza-
deczky Gyula Kolozsvár Bányai János dr.
Székelykeresztur, Teutsch Gyula likörgyáros,
Brassó, dr. Vuja és dr. Antipa egyetemi taná-
rok, Kolozsvár.

November. Kétségtelenül tehetséges fiatal-
ember írásai, de még sokat kell fornira, érle-
lődnie, hogy a gondolatait, érzéseit világossá,
természetessé kristályosítsa. Ma még a sok
szó és szín között, melyek egyébként az írás-
készség bizonyosságai, elvesz az igazi érzés.

Beclean. Mi nem folytatnánk a boltot, ha a
részletfizetés abbahagyása nem jár konzek-
venciával. Van engedély, de amit az egyik
minisztérium adott (a kereskedelmi), azt a
másik (a pénzügyi) nem respektálja. Minden-
esetre kár, hogy ép a szegény ember olyan
könnyen beugrik a kétesértékű részletfizetek
be, mikor még a nem kétes jellegű is nagyon
meg kell ma fontolni.

R. P. Igen, be kell jegyeztetnie. A Nagyma-
gyarországtól Nagyromániáig. című könyvét
meg fogja küldeni a B. L. könyvosztálya.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV

No. 23.416—1931. Serv. ad.-tiv.

HIRDETMEŊY

A személyazonossági igazolványok kiállítására.

Ezennel köztudomásra hozzuk, hogy az
utolsó határidő a személyazonossági igazol-
ványok kiállítására Brassó törvényhatósági
város lakosai részére a következőképpen álla-
pították meg:

Folyó évi október hó 1, 2 és 3-án azon la-
kók, akiknek családneve A, B, C és D be-
tűkkel kezdődik.

Folyó évi október hó 5, 6 és 7-én azon la-
kók, akiknek családneve E, F, G, H, I és
J betűkkel kezdődik.

Folyó évi október hó 8, 9 és 10-én azon la-
kók, akiknek családneve K, L, M, N, O és
P betűkkel kezdődik.

Világhíres írók

irodalmi értékkel bíró könyvei, leszállított áron!

BALZAC, Pons Bácsi, fordította Bene-
dek Marcel, több, mint 300 oldal, ára
most 53.—
BALZAC, Betti neni, Salgó Ernő fordí-
tása, ára csak 53.—
BOLSCHÉ: A természet titkaiból. Tan-
ulmányok, megfigyelések, fordította
dr. Mikes Lajos, ára 54.—
BRANDES: Korok, emberek, irások
Lengyel Géza fordítása, 342 oldalas
könyv ára csak 40.—
BERGTON HENRI: A nevetés. Tanul-
mány a komikum jelentéséről és négy
lélektani értekezés. Dr. Dienes fordí-
tása, ára 40.—
BENVENUTO CELLINI: Önéletrajza.
A renaissance csodálatos sokoldalú
szelleme nyilvánul meg e könyvben,
2 kötet ára ma csak 78.—
CHESTERTON: Hagományok és ha-
zugságok. Fordította és bevezető ta-
nulmányt írt hozzá Hevesi Sándor,
ára csak 40.—
DICKENS: A Pickwick Club, 2 hatal-
mas kötet a Klasszikus Regénytárból,
ára csak 130.—
DICKENS: Ódon ritkaságok boltja, for-
dította Nyitrai József, Klasszikus Re-
génytárból, 2 kötet 77.—
DOSZTOJEVSZKIJ: Golyadkin ur ha-
sonmása. (Révai kiadás), ára 36.—
DOSZTOJEVSZKIJ: Sztjepancsikovo
és lakosai, 2 kötet, ára 36.—
DOSZTOJEVSZKIJ: Megméltelyezettek,
4 kötet (Révai kiadás), ára 72.—
DOSZTOJEVSZKIJ: Megaláztatott és
megszomorítottak, 2 kötet 36.—
DOSZTOJEVSZKIJ: A kamasz, 4 kötet,
(Révai kiadás), ára 72.—

FINOT JEAN: A boldogság tudomá-
nya, fordította és bevezetéssel ellátta
Balassa József, ára csak 53.—
GOURMONT: A szerelem fizikája,
Vajda Ernő fordítása, (Világkönyv-
tár), ára 40.—
GUYAN: A modern esztétika problé-
mái, (Révai kiadás) 40.—
KEY ELLEN: Szerelem és házasság,
fordította Vajda Ernő, (Mestermű-
vek), ára 60.—
LAMPRECHT: Modern történet-tudo-
mány, Sas Andor fordítása, (Világ-
könyvtár), ára 40.—
MAETERLINCK: A szegények kincse,
fordította Böllni György, ára csak 40.—
MENCSIKOV: Optimista világnézet,
Gergely Győző fordí. ára 40.—
NIETZSCHE: Korszerűtlen elmélkedé-
sek, (Révai kiadás), ára 40.—
SWIFT: Gulliver utazásai, fordította
Karinthy Frigyes, (Révai kiadás), 400
oldal ára csak 58.—
JOHN RUSKIN: Előadások a művé-
szetről, Eber László fordítása, (Mes-
terművek), ára 35.—
SNYDER: A modern természet-tudo-
mány, fordította Mikes Lajos, (Világ-
könyvtár), ára 40.—
STENDHAL: A pármái Certosa, fordí-
totta Benedek Marcel, (Klasszikus Re-
génytár), 2 kötet 128.—
VILDE OSZKAR: A szépség filozófiá-
ja, fordította Hevesi Sándor 40.—
WAGNER RICHARD: Művészet és for-
radalom, (Világkönyvtár), ára 40.—

Vidéki megrendeléseket azonnal elintéz a
Brassói Lapok Könyvosz álya